

GHEORGHE GAVRILĂ COPIL

Ion din România

COȘMARUL

Editura România Liberă

București 2009

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

COPIL, GHEORGHE GAVRILĂ

Coșmarul - Ion din România / Gheorghe Gavrilă Copil. -

București : România Liberă, 2009

ISBN 978-973-1788-00-5

821.135.1-31

Am citit Cosmarul.

Mă bucur că va fi editat.

Felicitari!

Paul Goma

În loc de Cuvânt înainte

PARCHETUL DE PE LÂNGĂ

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

SECȚIA PARCHETELOR MILITARE

Nr. 953/1999

...prin rezoluția din 6 august 1971

s-a început urmărirea penală împotriva
numitului COPIL GHEORGHE GAVRILĂ,
pentru săvârșirea infracțiunii de propagandă
împotriva orânduirii socialiste...reținându-se
că acesta a conceput și a scris materiale cu
conținut anticomunist pe care le-a difuzat mai
multor persoane...expertiza psihiatrică
efectuată în cauză a stabilit că acesta are
discernământ păstrat în raport cu faptele
săvârșite...s-a dispus confiscarea
manuscrisului intitulat COȘMARUL...

PROCUROR MILITAR ȘEF AL

SECȚIEI PARCHETELOR MILITARE

7

Nu sunt talentat. Cartea e scrisă de altcineva. Îi cunosc numele.

*Se chaimă Viață. De va fi folositoare de la Domnul este spre binele
Dumneavoastră.*

Ion din România

COȘMARUL

Trec anii și zilele-n zbor. Niciodată nu mi-a părut rău după trecut și

nu aş vrea să am cu zece ani mai puțin. Ziua însă nu știu cum se face că mă atinge pe creștet cu binecuvântarea soarelui, ca apoi să plece tot cum a venit, cu mâna goală. Ce am făcut azi? E noapte. Respiră existența și în trupul meu, fărămă a ritmurilor dirijorului neștiut. Și iar se face dimineață. Seamănă Dumnezeu zile și nopți peste fiii pământului, să crească mari. Mari de tot, până la cer. Luna-i în geam, ca întotdeauna, aproape. S-o atingi cu mâna. Stelele roiesc, dar nu le auzim. Trebuie să fie tare departe, de îți vine să te arunci, să te lași dus de hăurile abisului. Amețești. Se poate pluti. Să pornești de aici, de pe strada aceasta și să mergi, să mergi, lucid. Să nu te pierzi de pământ și să te întorci la timp. La timp! Să nu fie prea târziu și calea să treacă pe sub porțile nebuniei.

Strada. Mașini întârziate în drum spre casă. Etajul douăzeci.

Balcon. Să treci peste el și să te trezești pe capota Fordului aceluia care vine acum. Bine înfipt în picioare. Stop! Tentația înălțimii. E periculos. Închide geamul și uită de el. Neapărat.

Apropie că am și uitat de cocori. Norocul cu televizoarele. Nu-i așa că televizoarele și unele filme sunt exotice? Cocori? De nu ar fi ecranul, aproape că am uita de ei. Picioare lungi, aripi largi. Planează, înnoată prin văzduh. Ce bine e să zbori pe deasupra pământului. Aripi și picioare. Pe jos și pe sus, fără să amețești, fără vertije, liniștit.

Valuri verzi pe dedesupt, luciul apei, pomi stufoși bătuți de vânt și răcoarea zborului prin propriile puteri. Icar a pierit demult, și el nu e pasăre Phoenix. Pasărea nu are aripi, nu are nimic. Că așa-i spiritul, mereu deasupra cenușii. De când e omenirea, a fost o zi în care să nu fi fost război, într-o parte a lumii?

8

Minuni. Desiș de minuni. Vrem două aripi să zburăm. Cine ni le dă? Printre blocuri, peste strada plină de oameni...

-Uuu!, ce frumos planează. S-a antrenat serios. Ia să-l asistăm, aterizează. Bate din aripi scurt. Gata. Și le împachetează.

Mâinile. Toate mâinile, toate labele, toate aripile seamănă între ele. De păsări, de om, de animale. Suntem oameni. Degete, braț, trunchi. Și vise multe. Unele de demult. Altele le-am uitat, că se făcură fapte. O să uităm și visul aripilor de cocori. Numai visul cel mare va rămâne, ca să visăm mereu fapte. Ieri se visează că mâine nu va fi ca noaptea, când dormi. Să nu fie mâine ca și ieri, că și ieri și mâine, adunate la un loc, sunt vieți. Și viața de mâine trece azi. Și ducându-se azi, te trezești dus, dus de tot. Nimeni nu te oprește din drum. De ce să suferi? Toți au plecat, îți vine rândul și ție. De ce să dormi și ziua, toată ziua? Eu m-am hotărât să nu mai dorm și să plec. Să plec în fiecare zi cu mine însumi. Cu unul din mine. Mai multă vreme. Să plec și ce-o da Dumnezeu. Eu o să dau totul. O să plec din țară fără să

pot fi condamnat. Îmi fac curaj. Aripi am. Nu dau nici un fel de explicații. Te las cu bine București, ca să nu te supăr cu visele mele. Ah, câte fapte nu se pot face din vise! Dar dacă aici nu am voie să zbor! Cică nu se poate. Că trebuie să fiu serios, că...Adio! Și să ne vedem cu bine! Ce bine-ar fi...

*

La sediul poliției din Istanbul.

-Domnule ofițer vă vorbesc în franceză destul de greu. Dacă îmi puteți face legătura cu un român, m-aș face înțeleș.

-Continuați, continuați.

-Am venit în Turcia pentru o zi, cu vasul românesc Transilvania. Nu mă mai întorc. Vă rog să-mi acordați o viză pentru Turcia, de trei luni.

-Vă întoarceți în România?

-Nu.

-Ce veți face în Turcia și în țările în care veți merge?

-Permiteți-mi să nu vă răspund. Nu, categoric, nu.

-Vă atrag atenția să respectați legile.

-?!

-Sunt aceleași ca peste tot. Nu aveți bani.

9

-Domnule ofițer nu uitați că v-am cerut doar o viză de trei luni, atât.

-Mde. Poftim pașaportul.

Soarele lovea puternic. Un tremur îi vibra prin corp, fără să-l poată stăpâni. Cu economii ar putea să trăiască două zile. La muncă, urgent. Dar unde?

Un grup de tineri gălăgioși în fața unui restaurant. Li se adresă în franceză.

-Prietenii mei, sunt turist. Vreau să văd moscheia.

-Din ce țară sunteți?

-România.

-...Azi vă înapoiați. Ironică și înțelegătoare replică. Știau că turiștii români nu pot rămâne în Turcia decât o zi și nu pot vizita orașul decât în grup.

-Nu mă întorc.

-?

-Sper că nu va fi o problemă să mă descurc...zile, luni, ani.

-Îl luăm cu noi?

-Da.

-Vino la o bere. Rămâi peste noapte la mine.

-Okei, dacă-l vrea o fată? interveni un alt tânăr.

-Îl ia, numai să nu se bată pentru el, că e bine clădit. Ei, fetelor?

Veselie, râs amical.

-Alo, alo! Domnule! Român? De ce ai plecat de la poliție? Ne-a anunțat că ne-a venit un frate. Am venit, Zamolxe nicăieri. Pe ceilalți i-a dus un căpitan la hotel. Mai sunt. Păi cum să-ți spun, au dispărut în toate direcțiile, câte unul, sau în grupuri

- Sunt cu amici, domnule.

-Mă bucur.

Necunoscutul domn vorbea românește. Schimbă câteva cuvinte cu băieții, în turcă. Zamolxe și necunoscutul își luară la revedere. În ochii fetelor un nechezat din umbre, fulger prin trup. Ajunse la locuința domnului necunoscut.

-Primul lucru, să mănânci și să te odihnești.

-Nu sunt obosit.

-Cred și eu. Voinic ca un brad. Român neaoș. Ai dreptate. Ești invitatul meu. Să te simți ca la tine acasă. Mai bine! La noi sunt codri verzi de brad și câmpuri de mătasă. Ai, ai! Să mergem la un local.

A doua zi dimineața. Bătăi ușoare în ușă.

10

-E voie? Nu dormeai?! Ce scrii? Un roman? Vino te rog, avem oaspeți.

Așteptau patru bărbați și o femeie

-Infine ești un om liber. Ai reușit. Criminalii, ucigașii. Au umplut pușcăriile cu floarea românimii, iar câți au spraviețuit din anii aceia, sunt sfârâmați de foame și persecuție. Libertatea comunistă. A securiștilor. Libertatea tăcerii. Libertatea unui singur om de a da directive și de a trasa sarcini.

Între gene, fruntea lui Zamolxe se învâluri, vad de îndărătnicie și putere.

-Libertatea șefului și după el a șefilor, lunga scară a șefilor. Cele douăzeci de milioane au dreptul de a-i acompania. Acompaniament, atât. A fost un vis uluitor pentru încercata omenire și a rămas doar speranța, speranța dintotdeauna, nădejdea în alte vremuri, odată și odată...Înalți și mici funcționari interesați de avantajele personale. Douăzeci de milioane, șefii mari și mici, securitatea și miliția. Țara și cei ce fac proiecte de legi, le discută și veghează la respectarea lor. Legile pentru cele douăzeci de milioane, nu și pentru șefime și cățelime, pentru că cele douăzeci de milioane n-au nici o posibilitate să-i tragă la răspundere pentru nerespectarea legilor. Pe vremea imperiului habsburgic românii din Ardeal erau într-o situație oarecum similară. Deși dintotdeauna pe pământurile noastre, națiunea română era considerată tolerată, deci fără dreptul de a gândi și acționa liber. Cam același lucru și cu comuniștii. Neoscalvie modernă. Așa a crezut coaliția imperială austro-ungară, că va stăpâni pentru totdeauna o parte din România. N-au reușit. Cu astfel de metode nici comuniștii

nu vor dura. Nu prin dictatură se menține o formulă socială.

-Formidabil! Neosclavie modernă. E de al nostru.

-De-al Dumneavoastră?! Nu vă cunosc, nu mă cunoașteți. Păcat de comuniști, că nu au în nici o țară socialistă alte metode de guvernare înafara constrângerii și limitării, sau suprimării personalității oamenilor. Poate pentru că sunt nesiguri. Sigur. Prima generație de intelectuali, liceeni sau licențiați, din părinți abia știutori de carte, nu se înțelege cu cei ce au trimis-o la școală, cu comuniștii. Această generație este o glorie a comunismului, dar și propriul ei gropar, începutul. Între copiii primei generații și comuniști, crește văzând cu ochii o prăpastie. Să știți că nu mă bucur. E îngrozitor de trist. Nici într-o țară socialistă comuniștii nu au avut curajul să umble, să se

11

ridice în picioare. Poate greșesc, iar de greșesc, viitorul mai poate fi grădini de primăveri. Când spun acestea mă gândesc la tentativa cehoslovacă și la speranța din sufletele românilor. Nici o țară nu a făcut cât noi pentru cehi. Eram cu mâinile pe armă, pentru ei, pentru noi, pentru primăvară. Tentativă. Posibil în viitor. Realitatea așa cum e ea, a transformat inima Comunei în teorie. Dictatură. N-au încredere și le este frică de popor și de aceea nici nu îl consultă cu adevărat.

-Să bem! Să bem, domnilor! Neosclavie modernă, asta e.

-Ca orice om dintr-o țară socialistă, nu cunosc situația din țările capitaliste. Nu avem voie să călătorim, să voiajăm. Îmi rezerv dreptul să revin asupra aprecierilor, comparând cu ceea ce voi vedea aici. Înafară de români, puțini știu că în urmă cu două mii de ani, un șef al dacilor, părinții părinților lui Zamolxe, a ordonat distrugerea viței de vie. Era destulă și strămoșii știau să se bucure de ea. Mulți știu că unul din fiii acestui popor, Brâncuși, a cioplit în piatră o masă a tăcerii, unde oamenii să uite vorba și șoapta și să se adâncească în meditație.

Vinul strămoșilor. Zamolxe nu mai auzea nimic. La masa cioplită în piatră, a tăcerii.

-Doamne, Brâncuși nu mai e demult printre cei vii! La masa tăcerii. Îl văd.

-Nu! N-am cioplit în piatră prin vreme pe frații mei, ci timpul l-am cioplit, ca să fie supus și răbdător fraților mei.

Zamolxe tresări. Din ochii lui porniră săgeți de încremenire comesenii cu paharele în mână.

-Să bem!

Ca la comandă, goliră paharele până la fund. Le așezară pe masă, copii ascultători, spre a fi umplute din nou.

Unul din ei, brunetul, tot ce se poate să fi avut capul ca o celulă fără

deținut, se trezi primul, cu un zâmbet în colțul buzei, de om deștept, care nu poate fi dus. Zamolxe nu-l luă în seamă și cu vocea liniștită continuă.

-Tot sistemul e bazat pe angajați. Șefii, funcționăria, prieteni de ai șefilor, găștile, fac tot ce pot să estompeze, să frâneze valorile autentice. Nu capete luminate, ci șefi și angajați.

-În literatură?, îl întrebă brunetul cu zâmbetul în colțul buzei.

12

Abia acum îl privi Zamolxe cu atenție. La securitate, la miliție, la instituțiile cu unii șefi în uniformă...civilă, aceeași fizionomie, aceleași cuvinte.

-Ia seama, tovarășe! Știm totul, mărturisește.

În plină noapte lumina o stea pe cer. Pulsa lumina în ritmul inimii, dar inima începu să aibă bătăile neregulate, ca o pasăre prinsă în laț. Dacă recunoști, te bate pentru că ești vinovat, dacă ești nevinovat, te bate să recunoști, dacă nu te bate deloc, culegi de pe cer steaua și o ascunzi în piept, să nu se vadă.

-Ce e cu literatura, îl întrebă, în loc de răspuns, Zamolxe.

-Nu te fă că nu știi, nu merge, grăi zâmbetul care știe tot, din colțul gurii.

Zamolxe se ridică în picioare, ca în fața unei mari primejdii. Apăru colonelul de securitate. Zamolxe știa ce-l așteaptă. Îl fulgeră un gând nebun, să lovească el primul, fie ce o fi. Un coleg purta de la colonel amintirea unui pumn în ceafă, în urma căruia a zăcut în stare de inconștiență, câteva ore. S-a trezit în timp ce arunca apă pe el. O parte din lumina stelei s-a prelins pe dușumea. A fost aruncată pe canal de femeia de serviciu, cu apa murdară. După ce intră colonelul, la câteva secunde, se deschise ușa. Colonelul se opri din acțiune. Probabil nu făcea exerciții de ciomăgeală asistat de oricine. Distanța nu era destul de mică pentru pugilat. Mai lipsea un singur pas sau un singur gest între el și Zamolxe.

-Așadar nu merge, rosti Zamolxe, împrumutând vocea individului cu zâmbetul din colțul gurii.

Sesizând șuieratul din vocea lui Zamolxe, tăiș de coasă, bărbatul blond, care tăcuse până acum, interveni grăbit. Se făcu dintr-odată liniște. Era șeful. Cuvintele, fraza, recomandau un intelectual.

-Domnilor! Sunt convins că vom avea plăcerea să te ajutăm.

Zamolxe recepționă. Nu-i plăcu acel te ajutăm, cu adresarea directă, te.

-Avem edituri, reviste în limba română. Stațiile noastre de radio pentru România vă stau la dispoziție chiar de mîine.

-România.

Zamolxe privi lung, departe, în el însuși.

-Poporul român în genunchi, în jug.

Zamolxe tot mai privea departe, în adâncul inimii sale, în țara sa.

13

-Românii n-au vrut comunismul. Prin Moscova și prin falsificarea alegerilor. Acum tot prin falsificarea alegerilor și prin organizarea paramilitară a slugoilor partidului.

Era evident că intelectualul blond își pierdu-se calmitatea. Bărbat îndesat, ochi oțeliți.

Zamolxe, cu fruntea în palmă, tăcea. Într-un târziu se ridică de la masă, făcu câțiva pași, se întoarse și se răzîmă de speteaza scaunului.

Vorbi rar și liniștit.

-Sunt multe disperări în țară, nenorociri. Nu trebuie însă să exagerăm. E patria noastră. Mai bine să gândim cum s-o ajutăm. Să uităm ce s-a întâmplat în ultimii douăzeci de ani. Să uităm tot, tot, tot ce s-a distrus, altfel ajungem să distrugem tot ce s-a făcut. Să ne purtăm rănilor din ultimii douăzeci de ani, fără vendetă. Să gândim cum putem să ne ajutăm țara. Să nu uităm ce s-a făcut bine.

-Domnule Zamolxe!

-În domeniul învățământului trebuie pur și simplu să ne scoatem pălăria. Gratuit. Toată lumea învață zece clase.

-Domnule Zamolxe!

-Vă rog! Nu distrugerea comunismului. Comuniștii când au venit la putere au închis, sau chair lichidat intelectualii. După atâta timp s-au trezit și au pus învățământul pe baze solide. Au început să reediteze toate operele trecute la index. Nu împotriva comunismului trebuie să luptăm. Poate nici nu există comunism și capitalism când e vorba de adevăruri, de efect social pozitiv, de posibilitatea de realizare a ființei umane. Împotriva dictatorilor, împotriva diabolilor încoronați, împotriva dictaturii trebuie să luptăm. Până în anul de grație 1972, comunismul înseamnă...Da, dictatură. Până acum în lume există libertate și dictatură. Nenorocirea e că cei de sub dictatură nu cunosc deloc libertatea, iar puțini din libertate cunosc dictatura.

-Teorie, teorie, filozofie. Pământul țăranilor, Zamolxe.

-Colective sunt și în Elveția, încă înainte de revoluția rușilor. Micii proprietari din Europa se zbuciumă și dispar. În America pământul e al marilor fermieri. În Iugoslavia, Polonia și în alte țări, se păstrează mica proprietate. Comunismul a adus în prim planul existenței noastre un vis, dar

-Tovarășe!, interveni femeia, amenințător.

14

-Elena, te rog, o apostrofă blondul, care i se adresă apoi lui

Zamolxe, sărind voit peste o parte din cele discutate. Deci mâine te va auzi întreaga Românie.

-Da.

-E de-al nostru!

Lui Zamolxe nu-i plăcură cuvintele, e de-al nostru. La rândul lui ocoli situațiile delicate.

-Vreau să spun pământului și oamenilor că le simt răsuflarea caldă și că existăm și vom exista. Că țara nu se mută din loc, că noi, cele douăzeci de milioane, acolo ne-am născut și vom rămâne stăpâni. Chiar de va trebui să sângerăm, vom rămâne ceea ce suntem, români, europeni și balcanici. Atât. Avem o țară cu oameni minunați.

-Elena, Elena, auzi? șopti blondul emoționat. Cumpenele cerului coborâseră asupra lui, albăstrindu-i adâncurile.

-Dar și pentru a rămâne ceea ce suntem se impune multă tactică. Războiul cu mamutul ar fi o mare nenorocire. Distrugeri și mizerie.

-România nu e singură.

-Pe cehoslovaci cine i-a ajutat? Nimeni. Comunismul încercase să se ridice în picioare...să umble. Și ai noștri au încercat.

-România...

-Vă rog! Era să fim și noi atacați. Din întreaga Europă nici un gest nu ne-a venit în ajutor. Singuri. Să le mulțumim chinezilor. Nimeni nu știe reacția americanilor. România a făcut istorie când cu Cehoslovacia. Calitățile poporului meu și ale câtorva șefi de azi, au învins pentru moment furia mamutului.

-Libertatea cuvântului!, izbucni cel mai tânăr, așa, din senin.

-Da, răspunse Zamolxe, calm.

-Jos mâinile călăilor de pe poporul român, continuă tânărul, furios.

-Mda, schiță Zamolxe.

-Crime. Atâtea crime s-au întâmplat!, zise blondul, iar Zamolxe continuă.

-Și între cele două războaie mondiale

-...

-Crime și atunci și acum. Nu?! Deci suntem chit. Și înainte și azi. Țara s-a schimbat. Potențial industrial, cultură media pentru toată țara, băiete, se adresă Zamolxe, tânărului. În ultimii doi trei-ani, un suflu nou se simte, adierea unui început. Ai dreptate. În fond nu te pot contrazice. Organizare paramilitară. Iată, legile nu admit, dar

15

miliția, în sediile ei, bate pe cei reținuți, sau arestați. Și acolo unde miliția și securitatea bat, sunt incapabile să fie altfel. Nu numai ele, ci și structura însăși. Asta e. Nu rupe în bățai, ca acum zece-douăzeci de ani, nu omoară, dar lasă urme. Numărul arestaților politici a scăzut până aproape de zero, numărul securiștilor a crescut. Paradoxal. În fiecare întreprindere sunt recrutați informatori discreți. Mai primesc o jumătate de salariu de pe statele de plată ale securității, sau se bucură

de o siguranță mai mare în slujbă. O parte din chelneri, că în restaurant ți se dezleagă mai repede limba, tot securiști sau informatori plătiți, sau așa, ...că se mai găsesc. Există o îndoială. Slugoi mulți, mai mulți ca oricând și libertate, libertate mai multă ca oricând în ultimii douăzeci de ani. Să poată începe prigoana iar? Poate, dar...

-Dar?

-Nu e sigur. Șefii, o parte, nu mai sunt analfabeți. Gheorghiu Dej când a ajuns la putere a avut șapte-opt clase. Ceaușescu a fost cizmar, iar după 1944 a studiat în Rusia trei-patru ani și s-a întors co-lo-nel. Din cizmărie, la coroană, direct. Era tânăr și între timp și-a putut completa studiile, terminând o facultate. Se poate vorbi de un bărbat de stat înțelept în problema națională și receptiv în fața unor aspecte ale evoluției.

-Poate.

-În puțini aş avea încredere. Aproape niciunul nu mai crede în ce spune. Puțini au dat dovadă de curaj, atașament, riscând să constrângă pe cei din jurul lor, pe cei de sus, la muncă susținută în numele țării, nu a intereselor personale, la unire, că țara a fost unită și e unită. Mai delicată e situația cu evreii din Comitetul Central al Partidului Comunist Român. Foarte mulți evrei acolo sus. Nume evreiești sau evrei ce se ascund sub haina unor nume românești. Delicată situație, dar cu un deznodământ simplu. Într-o bună zi vom avea pașapoartele gata pentru toți. Nu suntem naționaliști, dar au făcut o adevărată coaliție cu pleava de la noi, împotriva inimii noastre. Și avem o inimă blândă și frumoasă. Apropo de evrei. Cică o profesoară își întrebă elevii despre nivelul de trai, despre fericire. Un elev ridică mâna și-i răspunde că vom fi fericiți în 1975. Profesoara îl întrebă de ce. Elevul răspunde că atunci se va sfârși cincinalul. Un alt elev răspunde că în 1980, deoarece atunci se va sfârși al doilea cincinal. Al treilea răspunde că în 1985, pentru că arunci se va sfârși

16
un cincinal și mai grozav. Ițic ridică și el mâna și răspunde că vom fi fericiți în 1983. Elevii și profesoara nu înțeleg de ce. Ițic le răspunde că vom fi fericiți după 1983, pentru că în acest an iese partidul comunist la pensie.

*

Înainte de a adormi își aminti de cineva de la Ambasada Florilor.

De o cehoaică.

Într-o clipită îi trecu altceva prin minte.

-De ce n-am spus totul?

-Cui să spun?

-Lor.

-Mda. De ce?

Trecu un timp. Ochii închiși. O imensă apă de negru. La marginea ei o femeie blestemând:- De ce nu-i fărâmi, Doamne? Unde e dreptatea promisă? Au dat năvală sau nu, dar sunt mulți, o armată întreagă de ciolanari. Ciolanul, Doamne! Unde sunt tovarășii? Departe, prea departe, atât de departe încât dreptatea nu mai ajunge până la capătul lumii. Vai de zilele noastre.

Dintr-odată îi apăru în fața ochilor un baston.

-Ah, câte comiții și comitete au fost și mai sunt. Unul al omeniei nu și-a mai găsit locul. Acolo unde ar trebui să fie comitetul omeniei, oamenii strigă în pustiu. Se petrec drame sfâșietoare. Problema umană să o rezolve bastonul milițianului, dar și el s-a plictisit și înafara lui acționează bastonul vieții. Femei în taverne, fără voia lor, încearcă zadarnic să se ridice. Încearcă mereu, dar se afundă din ce în ce mai mult, femei, tineri, bătrâni, cerșetori, copii. Bastonul milițianului și bastonul vieții. Și aici e obrazul Comunei! Normal sau nu, cazurile ar fi bine să fie publice. Exerciții de omenie. De fapt evoluția e evidentă. Hamul e vechi, cămașa de forță, frâna. Conservatorism. Și primăvara rupând prin cămașa de forță ferești spre viitor.

-Ce navighează între malurile gândului meu?

Nu-și aminti ce.

-Vorbeai de Comună.

-În vis?

17

*

Paris, orașul minunilor. Orașul libertăților politice greu de înțeles Ura, dreptiștii (unde sunteți, gauliștilor?). Trăiască comuniștii. Dreapta, stânga. Tam-tam, tam-tam-tam. Turnul Babel?

-Domnule am primit acum patru luni, de la un turist, manuscrisele trimise din România. Două piese de teatru, un volum de schițe și nuvele și unul de versuri. Știm că sunt doi autori. Care îți aparțin?

-Înțelegeți-mă, sunt bucuros oricum.

-Teatrul și volumul de proză. Cu versurile să mai vedem. Ei?

-Și fără proză era bine! Teatrul mă bucură mai mult. E scris de o prietenă de-a Dumneavoastră de acum treizeci de ani, când erați în România.

-Prietenă de-a mea? Formidabil. Treizeci de ani?

-Mai mică decât Dumneavoastră. Acum are vreo patruzeci și cinci de ani și sunt convins, este o stea de prim rang a dramaturgiei feminine universale. Nici tronul bărbaților nu e scutit de cutremur la apariția ei.

-...

-Nu, n-a publicat în țară nici un rând. Imposibil. Manuscrise care ar fi putut să ne facă tot atât de celebri cât rezistența țării împotriva dominației rusești în momentul sublim și fatal al cehilor.

-Cine e domnule, fii bun și ajută-mă.

-Și sunt convins că mai sunt și alți autori cu manuscrise valoroase în sertar. Doamne, ce țară minunată ai lăsat pe fața pământului și în ce situație grea.

-...

-Doamnă Voronca, pe timpul când erați fiica lui Lovinescu, domnișoara Monica,

-Oh!

-Istria.

-...Doamne Dumnezeule, cât de fericită sunt! Ce face? Cum o duce? Are copii? Fericită, sănătoasă?

-Sânge albastru la dispoziția băieților de cartier. Trebuia să doarmă și ea, că doar e femeie. În anii tulburi de după 1950, toată familia i-a fost arestată. Cei ce au supraviețuit, s-au întors pe, sau aproape pe stradă.

-Domnule!

18

-Acum are locuință și serviciu. Un fel de femeie de serviciu.

-Încetează.

-A reușit să-și pună dantura, după douăzeci de ani. Gura ei e o ruină totală.

-Cine ești? Deavolul? Încezează!

-E femeie sănătoasă. Iubește deopotrivă bărbatul, literatura, frumosul. Ar mai putea să zburde ca în prima tinerețe. Tot tânără e și acum. O tinerețe și o pasiune, o credință în Dumnezeu atât de imensă, încât pentru muritorii din jurul ei, este nebunie. Dacă vom putea publica aceste piese de teatru ne vom face datoria față de umanitate și față de țară. De țară, da. De prețuire față de talentele ei. Și o palmă față de imbecilii și față de șarlatanii ei. Nu vor avea încotro și vor recunoaște. Și poate vor publica ei și pe alți năpăstuiți ai soartei, spre gloria țării și a lor.

-Istrina, vai, ce fericită va fi!

-Vai câte neazuri va avea. Securitatea. Cercetări. Bătăi. Mi-e frică pentru ea. A suferit prea mult. Nevinovată. Nu știe că am plecat în străinătate și nici că manuscrisele ei, evident, copii, sunt aici. Crucificare. Nevinovată. Chiar înainte de apariție, luându-mi eu toată răspunderea, va trebui să anunțăm oficialitățile din România. Crist a fost bărbat. Nu, sub nici o formă nu pot fi călăul unei femei.

-Oficialitățile.

-Să le explic ce s-a întâmplat. Așa, probabil nu-i vor face nimic, ba

mai mult, îi vor publica cel puțin Demonul Alb. Și alte piese pe care Dumneavoastră nu le știți. Rusaliile? Nu. Nu se știe, poate da. Mă expun atât din partea ei, cât și din partea chibiților literari. Umor și atacuri murdare la adresa mea. N-are importanță. Sunt cu conștiința împăcată. Cu ocazia aceasta mai primesc și ei câte un onorariu pentru cele scrise. Se pare că într-un fel le-aș face un bine.

-Și din partea ei?

-Da, posibil. Nemotivat. Veșnica încâlcitură. Vinovat fără vină. Vinovați fără să știe. Nevinovați, dar cu efect catastrofal pentru partener. Cer și pământ biciuit de fulgerele concordanțelor, conjuncturilor. Ce bine ar fi de m-ar putea ataca din suflet. I-ar face bine.

-...

19

-Sunt o serie de datalii despre care nu voi spune nimic. Esențialul e să publicăm cât mai repede piesele. Voi fi mulțumit și cuprins de o imensă bucurie sufletească.

-Și proza dumitale. Finețe și o privire nu știu cum, spre viitor, spre alte dimensiuni. Va fi o lectură...

-Obișnuită. Mă copleșiți. Mai am o rugămintă. Un român să vină cu mine până la revista Paris Match. Prefer să am un traducător, decât să mă chinui cu bruma de franceză pe care o știu.

-Va trebui să te pui la punct.

-Evident.

-Cât privește revista, cum să-ți spun, ce ar fi să...

-Scuzați-mă. Sper să le fi ajuns un material printr-un turist străin, acum trei luni, cu rugămintea să nu-l publice imediat, dacă socot că e bine venit. Știți, îl iscălisem și prevedeam sosirea mea în Franța.

-?

-O scrisoare deschisă către guvernele statelor din Europa.

-Ei?! Dumnezeu, despre ce este vorba?

Vocea doamnei Monica se umplu de temeri și mirare.

Îi explică, ochii i se umpluseră de căldură și de adâncurile ființei. Îi reproduse din memorie textul și-i vorbi despre cele zece fotografii ilustrative. Numai atâtea reușise să facă. Trimise revistei rugămintea expresă să completeze cele lipsă.

În timp ce-l asculta, femeia în vârstă din fața lui, ajunse într-o altă lume, a imensităților sau a mărilor fără țarm, până aproape de izvoare, sau până aproape de cheile tainelor.

-Auzi? Îl întrebă pe Zamolxe. Ea auzea vocea strămoșilor, liniștită, bărbătească: „Nu vom pieri.” Îl privi lung pe Zamolxe, cum numai românul știe. Capul puțin înclinat. Clătină ușor fruntea, încrezătoare. Se adânci din nou în ea, la strămoșii care veniseră toți în Franța. La

românca plecată din țara ei, de multă vreme.

Da, da suntem blânzi, pașnici. Uniți în viață și în moarte. O singură dată am fost învinși. Sângele urmașilor. Noi, dacii, învinși de romani, de noi, romanii. Legiunile romane...Românii au nevoie doar de șefi de stat înțelepți, bărbați. Țara nu se mută din loc. Rădăcini adânci în dor, în trup, în vise. Privirile se opriseră asupra lui:-Domnule, să-ți ajute Dumnezeu!

Zamolxe plecă. Era dezlegat nu să încerce, ci să meargă până la capăt.

20

*

-Cu șeful cel mare al revistei. Sunt dintr-o țară socialistă.

-Poftiți. Luați loc. Așteptați.

Necunoscutul dispăru pe un coridor. Reveni destul de repede.

-Aveți material pentru redacție? Din ce domeniu? Redactorii noștri...

-Nu. Cu șeful și imediat. Există material.

Reveni cu mult mai repede decât prima dată. Îl conduse.

-Bună ziua, domnule.

-Bună ziua. Cu cine avem onoarea?

-Zamolxe, din România.

-Formidabil! Scrisoare deschisă către toate guvernele din Europa. Sperăm să continuați propunerile dumneavoastră.

-Da.

-Vă ascultăm, cu plăcere.

-Nu acum.

-?

-La timpul potrivit.

-Domnule...

-Nu insistați. Tot la Dumneavoastră o să vin. Când publicați scrisoarea?

-Să...Nu știu cum să vă explic. Interesant. Din România. Frumoasă țară. Sora Franței din Răsăritul Europei. Pe cât timp la noi?

-Nu știu.

-?

-Pur și simplu nu știu.

-Mde. Desigur. Să meditam. N-ar fi exclus s-o publicăm.

Zamolxe observă eschiva directorului și punctă fiecare cuvânt.

-Pentru numărul acesta e prea târziu. Dacă nu apare în numărul viitor, va fi publicată în America.

-Nu ne-ați înțeles. Domnule, se precipită patronul, surprins.

-Nici nu vreau. Eu am cerut înțelegerea Dumneavoastră. Până mâine la ora douăsprezece aștept un telefon de la redacție. În caz

contrar, mâine, la aceeași oră, scrisoarea va porni spre America.

-Nu sunteți singur?

-Nu. La revedere.

21

-Zamolxe și traducătorul părăsiră biroul Paris Match-ului, înainte ca patronul să mai poată spune ceva.

-O adevărată grupă în misiune, rosti mirat traducătorul.

-La fel a gândit și cel de la redacție. Da, nu sunt singur. Sunt mulți. Unul la ora aceasta a și ajuns în America.

-A ajuns?

Traducătorul îl privi o clipă circumspect pe Zamolxe, dar acesta plecă fără explicații, de unul singur. Traducătorul uluit, într-o suflarea a juns la doamna Monica și-i povesti totul. Zamolxe uită de vizita de la redacție. Nu, nu s-a dus la Luvru. Rătăcea prin furnicarul Parisului, la început atent, foarte atent la el însuși, mai liniștit apoi, dar și mai schimbat. Capul aplecat, ochii ațintiți în fața lui. Nu vedea și nu auzea tumultul străzii. Buzele se mișcau imperceptibil. Robot? Nebun? Hipnotizat. Era altundeva. Departe. Peste ocean. Zgârâie nori. Mașini. Pietoni. Totul se mișcă. Nimeni nu stă pe loc înafară de el. Parcă se trezește dintr-un vis. Îl doare puțin capul. Face un efort. Observă un polițist. Se apropie de el cu multă greutate. Abia putea să se miște.

-Je vous pries meseor polițist...Nu înțelegeți franceza? Da? Român. România. Pofțiți pașaportul meu. Iată, scrie România.

-Okei! Ce doriți?

-Români, români din America.

-...

-Domnule, biserica românească. Zamolxe imită gestul clopotarului și se închină, repetând mereu, români. Polițistul se dumiri. Biserică. Toate bisericile din lume sunt la fel pentru oameni la fel. Bucuroase de oaspeți, te invită să te reculegi, să te închini. Pace vouă, cel mai simplu salut. Iubește pe aproapele tău, ca pe tine însuși. Singurul drum. Altele sunt prăpăstii. Hai, închină-te. Și frații tăi din țară se închină. În ultimii ani s-au trezit în tine ecouri de argint, liniștea. Acolo în țară îți era rușine și frică să te închini. Și altora. Ești liber.

Se auzea pe el însuși. O clipă... Mai puțin de o părere. La marginile umbrei inexprimabilului. Șir de clipe. Laptele vieții îl năștea din nou. Lângă altar. În trupul lui Zamolxe, cer și pământ, se auzi vocea viitorului. Pace vouă. Iubește pe aproapele tău, ca pe tine însuși. Cu fruntea răzimată de icoană, în genunchi. Treceau clipele, ape limpezi și luau cu ele poverile, mâniile, necazurile. Pământul tresări înviorat,

22

cerul se însenină. Curat ca și clipele care coborau peste el. Abia acum privi lumea din biserică. Preotul îl observă și-l urmări cu privirea. Nu se cunoșteau. Porniră împreună. Zamolxe era vesel, ca un copil. Și el și preotul se bucurau de orice. O vreme tăcură, cuvintele fiind de prisos. Un timp Zamolxe își aminti de un preot din România instruit cât zece și bețiv cât un pluton. Și-i judecă nu cu cuvinte, ci cu o părere de rău, cu un gust amar. Că popii sunt zgârciți, o știu numai credincioșii. Nu e vorba de preoții cheflii. Aceștia dau, că și ei primesc, țuici și vin. Preoții. Stau lângă inima rănită a lui Iisus, cu ochii pe cărțile sfinte și cu gândul la agoniseală. Nu-i de ajuns că au pe ziua de azi și de mâine, vor și pe poimâne. Beau și mănâncă fără gândul cel de taină îndreptat spre flămânzi. Binecuvântă în biserică și la cerere expresă, nu mereu, ca să-și simtă sufletul picurat de clipele apelor limpezi. Angajații lui Dumnezeu știu mai mult decât șefii de stat și poliție, datorită spovedaniei. Miezul lui Dumnezeu viază și în cei cinstiți și în cei necinstiți. Preoții. Greu trebuie să le fie, cu toate necazurile și bucuriile lumii. Criminali și mârșavi mărturisesc în fața Lui. Popa vede și știe tot și tace ca piatra, pe jurământ sfânt. Bine ar fi să ceară ajutorul Mariei și Fiului, nu prăbușindu-se în coate și în genunchi, ci în lumina din suflet. Oamenii sunt peste tot. Vin la biserică și pleacă. Popa, în taină, cu gândul hărui, să fie după ei. Nu numai cu gândul, ci și personal, adesea. Un semn al crucii, o binecuvântare peste oameni, străzi și blocuri. Semnul împrăștiie tămâie.

-Lungi drumuri ai bătătorit, fiule. Îmi place să aud povești despre țara în care am văzut lumina ochilor. Ce gânduri te aduc prin aste străinătăți.

-Gândurile sunt curate, părinte. Tare mi frică...

-Cheamă-l pe Dumnezeu în ajutor și vei putea trece peste ape și printre sălbăticiuni, așa cum a trecut Fiul Său și trece în vecii vecilor. Preoteasă, iată că ne-a trimis Domnul un oaspete din România.

-Sărut mâinile.

-Fii binevent.

-Fiica mea.

Zamolxe închină ușor capul spre fata popii. O privi. În vatra adâncă a trupului său de bărbat se treziră cântece de nuntă. Iată mama copiilor săi. Zece, doisprezece bărbați. Nu era o frumusețe, dar avea

23

trupul plinuț. Ceva ce face să placă. Așa sunt bărbații. Acel ceva e mai mult decât liniile de statui. Vedetele, da, dar nu au foc.

-Aa!, țipă femeia din brațele lui. Tresări și el buimac și bolborosi câteva cuvinte în limba lui Eminescu. Femeia. În loc s-o lase, o strânse ușurel, adunând-o spre piept. Femeia, uluită, se cumiți în

cercul brațelor de oțel.

-Scuzați-mă domnișoară, spuse el, în timp ce o privea.

Li se întâlniră lumina ochilor. Îi luă mâna și o puse la brațul său.

-Un fiu din țara Daciei-Romane vă stă la dispoziție.

Femeia zâmbi deconectată și spuse:-Vino.

Sute de oameni treceau pe lângă ei. Luminile Parisului, multicolore, ca într-o imensă arenă de circ. În înaltul cerului cineva terminase de aprins candelabrele. Se bănuia. Stelele nu se vedeau pe cer, numai ea, păpădie gigant, enigmatică, frivolă. Totul se întâlnea în ea. Trupul lui, cerul lui, gândurile lui. Sau toate acestea, ale ei, îl așteptau pe el. Și el deja pornise spre ea.

-Luăm masa împreună?!

-Un turist ca mine nu are bani.

-Nu te-am întrebat dacă ai.

-Gata!

Intrară într-un restaurant.

-Domnilor, vă prezint pe domnul Zamolxe. E dintr-o țară îndepărtată, exotică.

Spre marea lui surpriză cunoștii femeii vorbeau engleza. Se vedea că sunt americani. Îl măsurară ca pe un exemplar dintr-o specie necunoscută. Zamolxe nu le dădu nici o atenție. Bău paharu de wiski. Unul din comeseni îngână ceva admirativ. Era Zamolxe învățat și cu foc, că s-a născut lângă țuica de prune de șaiszeci de grade. După ce mâncă, bău un pahar de vin. I se păru mai tare decât wiski.

Neobișnuit. Vin vechi. Privi femeia. Își zâmbiră. Porniră spre ieșire. Un bărbat înalt, mai înalt decât Zamolxe, rosti către tânăra femeie câteva cuvinte, amuzat. Intrigat se ridică și porni după ei. Hotelul era la câțiva pași. Se apropia de miezul nopții. Lume puțină. Îi ajunse. Cu brațul stâng, într-un chip jignitor, îl îndepărtă pe Zamolxe, îi întoarse spatele și începu să turuie femeii o serie de cuvinte. Zamolxe observă că aceasta, oarecum jenată, ar ceda în fața insistențelor vlăjganului, dar mai înțelese și mândria ei. Mai simți că el, fiul din țara Daciei-Romane, ținut exotic, individ dintr-o specie necunoscută, era tratat de

24

la prea mare înălțime. Nu era orgolios și-și vedea de ale lui și jignit. Acum zâmbi pe sub mustață îmboldit de un gând. Văjgan-vlăjgan. Hm! Altă lume decât aceea din țara lui. Nu ar fi bine să i se strecoare în suflet o oarecasă nesiguranță. Calculat, cu sânge rece, trânti amândouă palmele pe umărul drept al individului, care era în acea clipă cu spatele la Zamolxe. Luat prin surprindere și năpraznic, individul se curbă și se dezzechilibără, ajungând cu fața la Zamolxe. Fără să-i dea răgazul să se dezmeticească, în clipa în care acesta era pe cale să revină la controlul echilibrului, Zamolxe își aruncă pumnul

ca o măciucă, pornind lovitura din umăr și cu umăr cu tot. Nu era o lovitură propriu-zisă, ci ceva deprins din tată în fiu. Scoaterea adversarului din luptă înainte de începerea ei, prin impunerea superiorității psihologice. Ca un fel de hipnoză. De cele mai multe ori reușește și deci se evită încleștarea și urmările ei. Mișcările, rapide și exacte, altfel riști să-ți scrântești degetele sau mâna de la încheietură și vai de acela care se luptă cu o singură mână și nu cu cea pe care o folosește în mod obișnuit. Nu, nu era o lovitură propriu-zisă. Pumnul lovi năpraznic, cu forța impusă de mișcările concomitenet braț, antebraț, umăr, iar umărul urmat de întregul trup zvâcnit o idee înainte. Pumnul se opri ca o ghioagă în pieptul adeversarului, degetele, întreaga palmă îl înșfăcă de cămașă. Lovitura și presiunea fură atât de puternice, încât individul, izbit cu spatele de zid, uluit, nu mai schiță nici un gest. În aceeași fracțiune de secundă Zamolxe intui că urangutanul are rezerve de forțe care pot complica situația. În țară străină. Ar fi durat această întâlnire pugilistică fără nici un sens. Rezultatul nu putea fi prevăzut. Gorilă, nu glumă, vlăjgan autentic, veritabil. Poliție, cercetări? Toate acestea îi trecură prin minte, când se îndepărtă o jumătate de pas. Privi cu atenție pe cel lipit de zid și cu degetul arătător de la mâna stângă, de dreapta, la o adică ar fi avut nevoie, făcu un gest care însemna fii cuminte, altfel e de rău. Se întoarse imediat spre femeie, îi luă mâna la braț, calm, dar nu prea. Femeia nu observă graba. După ce făcu patru-cinci pași, nu auzi nimic în urmă. Învinsese. Se descordă. Blocajul psihologic și-a făcut efectul. Vlăjganul, lipit de zid, uluit, cu ochii larg deschiși. Intrară în hotel. Căștigase și o altă bătălie. Era la brațul lui, învinsă. Excelentă cameră. Cum i s-o fi spunând hotelului? Deschise geamul și ridică jaluzelele. Năvăli o lumină lunară densă. Se interpușe între priviri, între ei. Din adâncurile beznei milenare se

25

auziră strigătele de cocoși. Trupurile se contopiră în respirația sângelui veșniciei. Pulsul cosmic trece printr-o singură ființă. Veniră zorile și-i lăsară să doarmă departe de lume, departe de ei înșisi, acolo departe, departe...Se treziră târziu și odihniți. Și el, da și el, odihnit. Asta însemna...Da, da. Lângă el nu era numai femeia, ci și un om deosebit, sensibil și loial. Da, loial. Mai trecură ore. Vorbiră mult, în puțina franceză pe care o cunoșteau, dar s-au înțeleș până în cele mai fine detalii. I-a înțeleș gândurile, chemarea lui de a brăzda țări și mări, dus de o idee. Nu s-a mirat când fiul acesta de român din Dacia-Romană, din România, a refuzat să primească bani, dar s-au înțeleș ca doi prieteni ce se cunoșteau de când lumea, de când a creat Dumnezeu cerul și pământul, ca atunci când va avea nevoie, să-i scrie fără jenă în țara ei, în America și-i va trimite bani, sau să vină la New

York. Acolo va găsi pe cât timp va vrea să stea, o cămăruță, cum zicea el și casa ei îi va fi deschisă permanent, că doar sunt prieteni. Prieteni. Mai e nevoie să fie repetat cuvântul? Prieteni și prietenie nu incomodează pe nimeni. Sau așa ar trebui să fie.

*

-...

-Bună seara Doamnă, salută respectuos Zamolxe, cu jumătate de voce.

-Bună să-ți fie inima, fiule. M-aș fi bucurat dacă-mi dădeai un telefon, că doar nu vei fi fost plecat de pe fața pământului. Să luăm masa. Vin puterea ursului, că ți-o fi fiind foame și sete și după un somn bun ți-om asculta, cu plăcere, trei zile și trei nopți, faptele de vitejie, de pe unde vei fi călătorit.

Nu era Zamolxe un Făt-Frumos, deși plecase în lume, dar tot suflet din sufletul neamului său era, curat și setos de dreptate. O privi pentru prima dată, direct, învelind-o cu lumina ochilor. Vocea ei venea de departe, din glasul românesc tors în basmele povestitorilor fără nume, sau recuvântat de un popă fără astâmpăr lângă apa Ozanei. Și se puse pe mâncat fiul cel rătăcitor prin împărățiile lumii și mănă ce mănă și după ce-și prinse un pic sufletul, că între noi fie spus, pe unde și-a petrecut el o noapte și o zi, n-a dus lipsă nici de merinde și nici de dulceața sufletului, își ceru iertare, pentru atâta amar de vreme, cât a fost plecat. Și-și mai umplu paharul.

26

-Ai primit două telefoane de la Paris Match. Unul astă dimineață, altul acum o jumătate de oră, de acasă de la patron. La primul am răspuns că ești plecat și să revină după masă. Acum mă întreabă unde ești plecat, în America, la care să fiu sinceră n-am știut ce să răspund.

...

-Regret, Domnule, nu pot să vă dau o informație exactă.

-Excelent! Mai potrivit răspuns nici că se putea. Mulțumesc dumitale.

-Ești așteptat azi la redacție.

-Nu, dacă sunt în America, nu pot fi și la Paris.

-Nu cumva...

-Ba da.

-Tocmai ne pregăteam să-ți venim în ajutor cu câțiva prieteni de nădejde. Le-am reprodus textul scrisorii dumitale. În cazul acesta să nu ne grăbim. Mâine, o vizită lui Eugen Ionescu? Eu l-am invitat aici, la o cafea, el nu, că să mergem noi la el. Mai e cineva, știe românește, dar nu-l cunoști.

-Dacă nu-l cunosc, cu atât mai bine, simplu, cu domnul Ionescu

însă...sincer să fiu, mi-e frică, să nu-mi piară glasul. Nu l-am văzut nicidată. De cunoscut, îl cunosc...

Doamna zîmbi blând, liniștitor. În noaptea aceea Zamolxe dormi ca la el acasă. Fiii au nevoie de zâmbetul mamei. Mama e ca o vatră de țară. Dimineața, când se trezi Zamolxe, soarele îl privi din geam. În leagăn. Nani, nani puiul mami. Dintr-odată se făcu noapte. Zgomot asurzitor de copite. Ecoul se prelungi până departe în univers. Între soare și leagăn apăruse un rinocer.

Zâmbetul pieri. Pe fruntea bărbatului se accentuară, între gene, cele două valuri, însemne ale îndărătniciei și ale asprimilor vieții. Se duse spre geam și-l deschise larg. Răcoarea năvăli în cameră. Boare aspră și umedă. Sfârșit de toamnă. Se simte răsuflarea iernii. Străzile Parisului s-au trezit. Lume. Soarele e bucuros din cale-afară. Îi plac oamenii și turmele de stele ale cerului. Fiecare cu bucuriile lui. Invitat la masă. Zamolxe consumă ceaiul cu unt fără să simtă ca altădată mirosul intim al pământului înflorit și gustul esenței de lapte. Gust zumzuitor de albine. Doamna Monica observă tăcerea omului bătut de gânduri și făcu un semn discret celui ce servea masa, să fie mai silențios. Zamolxe se retrase în camera ce-i fusese rezervată.

27

Rinocerul apăru din nou pe vârful unui deal, fluturând un stindard, sau așa ceva. Se ridică pe picioarele dinapoi și mugii.

-În numele...

-Nu s-a înțeles în numele cui.

-În numele...întreg pământul.

Zamolxe făcu un gest energetic și în fața ochilor i se desfășură orașul într-o splendidă imagine panoramică. Forfota străzilor pătrunse pe geam. Respiră adânc și cuprins de voie bună, ieși din cameră. Când îl văzu, Doamna înflori în zâmbet. Sună telefonul de la forul scriitorilor. Era aunuțată de sosirea unui nou manuscris din România.

-Din clipa aceasta se poate spune că războiul împotriva războiului a început. Am citit această carte. Cunosc autorul. Are numele de Viață. Eroul este Însumi.

-Să mă supăr pe dumneata?

-Nu.

-Bine.

-Aș fi preferat miliardele de necunoscuți, dar trebuie să încercăm până la capăt.

Sună telefonul. Domnul Ionescu fiind bolnav, de gripă, se scuză și amână vizita. Nu era grav. O formă ușoară.

Coborî împreună cu doamna în mulțime, la braț. Un soare blând, primăvărat, înviora culorile toamnei. Pastel. Cuvintele se odihneau în matrice. În adierea vântului zvonul frunzișului se împreună cu

văzduhul.

La întoarcere, acasă, Zamolxe primi bani să mănânce în oraș. Înțelese doamna că tânărul trebuie să fie liber. Acesta intră în camera lui, închise ușa și dispăru. Zgârie norii îl copleșiră. Nu mai găsi polițistul să-l îndrume către fata popii, mama copiilor lui. America. Focuri de arme, polițiști călări, armată, mulțime, fum, strigăte de disperare și îmbărbătare. Albi, negri, polițiști, militari, deavalma, pe străzi, pe vârfurile blocurilor. Deodată cerul se înclină ridicat parcă de un stâlp nevăzut. Iată! Se vedea parcă până în adâncurile lumilor. Zamolxe desfăcu o hartă. China. Vocea lui Mao Tze Dun scăpă din încătușarea pământului. Pe străzile New York-ului se făcu liniște și pace. China deveni cea de a treia forță, dacă nu cu puteri egale, cu curaj egal. Rampe de lansare, rachete puternice. La granița cu rușii se înfruntară iarba cu frunza. Fulgerător. Schele uriașe cu focoașe nucleare se priveau de la mii de kilometri, de pe fața pământului,

28

crispată, înspăimântată. Erau închingiuite bine, spre marele lor necaz. Că doar sunt și ele păsări, un fel de păsări și păsările zboază fără pașaport, dintr-o țară în alta, de pe un continent pe altul. Furtuna trecu repede și pulsul pământului se liniști. Pe vreme frumoasă oamenii prind poftă de viață. În mintea lui Zamolxe, din nou, firav, înmuguri veșnicia. Un pluton întreg. De ce nu?! Pluton de copii. Să te tăvălești cu ei pe pat, pe jos, pe covoare, într-o învălmășeală și încleștare homerică. Mama, supărată, pe post de polițist. Zadarnic. No aude nimeni. Se retrage de lângă zidurile Tebei izbucnind în râs și lacrimi de bucurie. Bătălia continua cu încrâncenare. Cetatea este învinsă. Nu există victime. Cel învins, după ce se predă, își ia tălpășița, pe nesimțite, să nu primească o bătaie, s-o țină minte câte zile are de trăit. Cu prosopul. De la mama. Fuga e fugă. Dezordinea și stricăciunile sunt apreciable. Războinicii respiră înădușiți, radiind de mândrie, care desculț la un picior, care cu cămășuța ruptă, cu chiloții căzuți pe picioare. Cei mai mari anunță victoria prin strigăte de ură, cei mai mici plâng întărâtați, atacând cu furie o pernă care a căzut peste ei.

Fuga e fugă...

Zamolxe deschise ușa camerei. Scara laterală. O treaptă. Încă o treaptă. Se așeză, răzimându-se cu umărul de balustradă și-și masă ușor fruntea.

-Ei, ei! Lume, lume, lume. Codru de oameni... Se ridică și porni liniștit. Contactul cu strada îl învioră. Oameni. Puștime, tineri, perechi și solitari, bătrâni. Mașini ascultătoare își învârteau cu hărnicie roțile pe bulevard, să ajungă unde vor stăpânii lor. Îl surprinse un grup gălăgios. Erau veseli și grăbiți. Zamolxe simulă că

a fost îmbrâncit de fete și spuse ceva pe limba lui, românească, ceea ce atrase atenția. Prin gesturi îi întrebă unde merg așa dispuși, la care băieții și fetele începură să danseze în jurul lui, ritmând prin bătăi de palme. Reacționă imediat, imitându-i câteva secunde, spre satisfacția generală, dar dintr-odată porni în acel pas de dans straniu și poate unic în toată Europa, de joc oșenesc, ceea ce-i făcu să se oprească. O fată încercă să-l imite. Nu reuși. Zamolxe îi luă mâinile și i le întinse pe lângă corp.

-Atantion pour tous. Spatele se ține drept, șira spinării nu se mișcă, mijlocul țeapăn, nu se îndoiaie genunchii, labele picioarelor nu se mișcă de la glezne. Fixe. Cu mușchii de sus, de la picioare. Hei, voi
29

trei, lăutari, ceterași, capul înclinat spre stânga. Bateți din palme. Stop! Muzica! După mine. Se încolonară toți și porniră în cerc. Zamolxe intră în cerc, dansând. Intuiră și reușiră. Zamolxe înălță brațele spre cer, pentru o clipă în uitare de sine. Dublă mersul de joc maramureșan, cu acele îndoiri de genunchi, dar reveni imediat la pasul de bază. Între timp se adunaseră câteva sute de trecători. Asistau în tăcere. Așa ceva, pe străzile Parisului, nu mai văzuseră. Straniu, ridicol poate, dar, dar...Nu, în mod categoric nu era un pas inventat de tineri. Nu. Ceva ce nu se poate spune în cuvinte, ci numai privi. Să privești în tăcere. Ritmul se stabilise perfect. Se auzea la fiecare atingere a trotuarului. Cei trei băieți băteau cu foc din palme. Zamolxe intră în fața rândului și se îndreptă spre masa compactă a spectatorilor, rugându-i să facă culoar. Șirul înaintă. Hop șa! Tinerii izbucniră în strigăte de bucurie. Strigătele de peste timpuri se întâlneau. O parte din asistenți aplaudară. Se însuflețiră și mai mult când afluă că e vorba de un român.

Mergeau la dans. Hotărâră ca la prima pauză să...

Tam, tam, tam-tam, tam-tam. Lăutarii băteau de mama focului din palme. Șirul înainta pe mijlocul salonului. Tam, tam, tam-tam, tamtam, loveau tălpile. Bateristul, mai era pe podiumul orchestrei, începu să-i ajute. I se alăturară încă doi chitariști. Zamolxe chiui ca-n Maramureș, de făcu să tresară întreaga sală, atinsă de fiori. Toată lumea, tam, tam, tam-tam, tam-tam. În trupuri, dedemultul neștiut, pornit. În cerc. Tam. Okei! Zeci de tineri intrară în joc.

Întrebări, ochi prietenoși. Îl învitară la bar. Să bea, să nu bea? Abia acum își dăduse seama că de amiazăzi nu mâncase nimic. Avea banii la el. Băură coniac. Parcă te întreabă cineva de foame? Își aminti de spusele unor cunoscuți din țară. Au avut oaspeți turiști francezi. Nu le-a lipsit nimic. Băutură și mâncare pe săturate. Prinseră putere și volum. Când, la rândul lor, românii au fost oaspeții francezilor, la prânz, nici un cuvânt. Gazdele mâncău în oraș. Seara, în timp ce-și

luau gustarea acasă, oaspeții au fost întrebați dacă au fost la masă. Da, au răspuns, uluiți, în timp ce înghițeau în sec. Și se întoarseră mai repede în țară. Cheltuiseră peste prevederi pe mâncare...

Se bău. Cei mai mulți erau pletoși. Zamolxe nu prea știa să danseze, dar când e băut puțin, se pricepe de minune. Se ridicară de la bar. Zamolxe lăsă banii pe masă, pentru plată. Observă o fată înaltă, cu rochița întinsă pe trup, linie de la sâni în jos. Așteptă o

30
melodie mai domoală. Dansară trup la trup. Umerii și mijlocul ei, înconjurați de brațe. Avea părul scurt, tăiat sec, parcă de fierăstrău. Natural, dar părea mai repede, perucă. Se lăsă apropiată de tot. Odihnitor. Orchestra schimbă melodia. Sala intră în zbulucium. Era prea târziu să se retragă. Cum, e as? Dansa de toate pentru toți, adunate pe ritmul bateriei. Pași de horă cu figuri. Senzație de forță, de plăcere, de oboseală binevenită. Unii se opriră să-l privească, alții trăgeau cu coada ochiului, poate vor învăța. Slabă speranță! Hop șă!

-La revedere. Seară plăcută.
Afară era rece deabinelea. Urcă scara laterală și se culcă. Dormi un somn odihnitor, binefăcător.

*

Pe masă găsi revista Paris Match. O răsfoi. Pagina trei. Un tremur îi trecu prin întreg trupul. Apăsă cu degetele pe buza de jos, strângând bărbia în podul palmei. Vibrații.

Scrisoare deschisă către toate guvernele țărilor din Europa
Adresez această scrisoare în calitate de cetățean al Planetei și de fiu al Europei. Îmi șoptește inima că toți frații de pe continent privesc spre guvernele țărilor Europei, cu speranță și cu muștrare. Cu speranța codrului bătut de ploaie și de vânt, de mirosul grâului copt și de strigătele mamelor în durerile nașterii. Cu speranța într-o viață în care să regăsească duhul păcii. Cu speranța marii întâlniri, după milenii de zbulucium și de maturizare. Soarele strălucește deasupra noastră. Oare puteți rămâne nepăsători în fața luminii care s-a născut din suferință, oare puteți rămâne nepăsători în fața popoarelor țărilor Dumneavoastră, care vă privesc cu speranță și cu muștrare? Dorința noastră nu afectează în nici un chip angajamentele și independența nici unui stat. Cel mult va stârni gânduri ascunse și străine popoarelor din Europa. Nu avem în vedere asemenea interese. Iago trebuie să se lovească de zidul inimilor și demnității noastre. Credem că vom fi auziți imediat și propunerea va fi preluată în mod oficial de guvern și relansată către celelalte țări europene.

Guvernul țării noastre invită toate guvernele țărilor de pe continentul Europei să hotărască adăugarea pe simbolurile drapelurilor

31

naționale a inițialelor S.U.E. (Statele Unite ale Europei), exprimând astfel, în cea mai fericită formulă, dorința popoarelor noastre de a trăi în pace. Socotim că această hotărâre va avea un efect salutar, atât în prezent cât și în viitor, evidențiind obligația de a păstra pacea, de a trăi în bună înțelegere, în respect reciproc.

Pentru destinul omenirii, nu cunoaștem alte aspirații mai nobile. Subliniem că acceptarea acestei propuneri nu atinge în nici un fel suzeranitatea nici unei țări. Inițialele S.U.E. vor fi înscrise în majusculă, orizontal, pe zona de mijloc.

Guvernul țării noastre, ca autor oficial al acestui Apel, va prelua inițialele de S.U.E. pe drapelul națioanl, începând cu luna ianuarie a anului viitor.

Drapelele în număr complet, refotografiate, străluceau cu mătasea lor viu colorată, pe paginile următoare.

Un vânt ușor le legăna, sau vibrau de atingerile văzduhului?

Adevărat? Clopotele celei mai vechi catedrale din Paris începură să se legene singure. Nimeni nu știe exact cum. În vis au fost, în aramă?

O genă, o celulă ereditară, prin generații, sub zări, în adâncuri, sub cifru... În vis au fost, în aramă? A trecut cineva pe valuri? Un toiag despică marea? Fiii pământului au venit de unde? De aici de sus?

Inspirația unor iscoditori de istorie și pace?

Ca de atâtea ori, Zamolxe, legănat de întrebări, simți grabnica nevoie de oameni. Nu, nu în imaginație. Carne și oase. Fugi în plină stradă, dar, dar, dar... Privire, de dement, se spune obișnuit. Gata să ia la bătaie pe toată lumea. Lumina ochilor încerca să descifreze tăcerile din semenii săi. Și-i privea cumplit, atent, sfrederitor. Cine sunteți?

Vă întreb! Nu știu de ce și de unde veniți. Nu știu unde mergeți.

Stângul, stâng, drept. Un-doi, un-doi, un-doi, merge mâța la război.

Bang-bang, bang. Bat clopotele? În celulele mele, în vis sau în aramă? Stai!

Și a stat locului și și-a cumpărat ziarul Le Monde. Să fie la curent cu tot ce se întâmplă. Pe prima pagină, cu litere mari: Franța a perfectat bomba nucleară. Cu o scârbă profundă aruncă ziarul la primul coș. Treptat, mersul său deveni relaxat. Crisparea îi dispăru. Un om ca toți oamenii. Respiră profund.

La prânz mănăcă cu poftă. Vorbiră despre toate și de nimic deosebit. Vocea lui era alta, cursivă. Cei din jurul său îl prețuiaua însă

32

altfel. A fi cu pulsul normal provocă uneori un efect invers. Observă și râse în sinea lui. Era cel mai simplu muritor, dar acțiunile sale îi creșteau mai mult ca oricând.

Ziariștii îl căutau peste tot. Nici unul nu reuși să obțină un interviu.

Întrebări de tot felul. Mormânt. Mai are ceva, un proiect, completări,

propuneri? Tăcere. Cetățenii francezi de origine română îl invitau. Îi vizita cu plăcere. Ziarele reiau ideea prin scurte rezumate. Atât. Cele de centru-dreapta, mai puțin cele comuniste. Priveau spre răsărit? Televiziunea nu observă. Posturile de radio trecută peste conținut. Simplă informare la revista presei. Occidentul știa, răsăritul aflase, dar tăcea. Numai Vocea Americii și Europa liberă, o săptămână, zi de zi, citiră Scrisoarea. Plini de zel. Interpretară în fel și chip. Lumea reținu că o astfel de propunere, atât de binevenită, nu poate fi publicată în țară. Aceste două posturi de radio reușiră să informeze toate țările socialiste. Nu dură mult. Nu-și onorară promisiunile de a reveni cu aprecierile unor personalități din lumea politică. După vreo două săptămâni totul se uită. În presa din răsărit, nici un cuvânt.

*

Vine zăpada, albă, albă, albă. Fulgii coboară mari, încet. Unde sunt fluturii de o zi? Se nasc dimineața, la prânz sunt în plenitudinea forțelor. Țes firele vieții. Seara, înțelepți, dispar. Cerul cerne peste natură. Viața se retrage în cămările ei secrete, la taine și vrăji. Zamolxe, ajuns în Germania, la München, se simte singur. Un fulg se topește pe trotuarul plin de zloată. Fără bani, fără adăpost. Printre străini. Tată. Tată! Vine seara ... Picioarele în pantofii plini de apă, ard. Să doarmă. Esențialul e să doarmă. Numai pe ciment nu. Blocul acesta...O fi având portar? Lumea intră și iese. Iată și cerberul. Acum e cu spatele, nu vede. Spre subsol. Sub scară. Excelent! Baloturi. Ce fel de ? N-are importanță. Calorifer, cald. Dacă, dimineața? Dormi, Zamolxe, dormi. Deconectează-ți mușchii faciali. Trupul. Picioarele. Somnul. Adio. Dimineață. Alt oraș. În lințoliu imaculat. A nins mult. Mașinile abia răzlesc. Evrica!
-Doamnă, zăpada din curte...

33

La prânz era înădușit ca un cal gata să se prăbușească de oboseală. Câștigă binișor muncind la zăpadă. Mâncă și închirie o cameră. La o pensiune ieftină. Ajută-mă Doamne! Și-l ajută. Ninse mereu vreo zece zile. După primele patru zile de efort își căpătă vigoarea fizică. Mijlocul îi înțepenise, dar începea, după o jumătate de oră de efort, să cedeze. Promise de la o casă niște mănuși vechi. Aur curat. Făcuse bășici, de la lopată, dar nu se lăsa. Când sitele cerului se liniștiră, musculatura renăscuse. Și încrederea lui. Avea bocanci în picioare, vechi, dar buni și un pulovăr masiv, tot de demult, dar bun, de la un profesor în vârstă. Zăpada să fie binecuvântată. Își umplea pumnii cu ea și-și afunda fața în răcoarea ei sănătoasă. Căciuliță de lână, cu cănac. Profesorul neamț citi în ochii lui Zamolxe, în timp ce acesta

curăța zăpada, un joc al spiritului și află că tânărul era profesor plecat în lume.

Plecase din Franța, ca la el acasă, fără bani. În Germania fu primit împărătește, de un român în vârstă, nume cunoscut, ce nu se mai întoarse în România, din timpul războiului. Ura pe comuniști, încât orice rezerve asupra celor spuse de el, îi produceau o adevărată furie. În sprijinul afirmațiilor sale, aducea fapte de necontestat.

-Mama Monicăi Lovinescu-Voronca a murit în pușcărie, în București. Femeie cu părul alb. După gratii. De ce? Pentru soțul ei? Dar lui, literatura română din acest secol, îi datorează foarte mult. Murise înaintea războiului, înaintea venirii comuniștilor la putere. Cu părul alb. Lichidată. Pentru soț și pentru fiica ei, Monica, plecată în Franța. Și dacă judecăm totul cu atenție, a fost lichidată mai ales pentru domnul Voronca, soțul Monicăi. Acesta a făcut parte din Războiul din rezistența franceză. Numai în timpul războiului. Și ce dacă după război nu a rămas la comuniști, trebuia să-i ucidă soacra? Eu am fost cu nemții și am fost la ideile mele. Comuniștii sunt un pericol pentru viitorul omenirii și deci trebuie nimiciți.

-Cum?

-Să te mai luminezi, fiule, la minte. Nu cunoști istoria pentru că a fost falsificată.

-A nimici înseamnă a ucide și permiteți-mi să vă spun, că nu sunt adeptul...

-Știu, știu. E clar. Învățământul de partid. Pervertirea sufletelor tinere ale României. Crime peste tot. Au murit în pușcării mii de patrioți, iar cei ce au fost eliberați, de asemenea, în mizerie și teroare.

34

-De acord. Gemea țara de vaietele osândiților nu pe un an doi, ci pe zece, douăzeci, pe viață, sau la moarte. Și mulți nici măcar nu au beneficiat de o condamnare, oricât de formală ar fi fost ea. Nu vă contrazic. Lanțul crimelor...

-Cum îndrăznești. Înainte n-au fost. Nu-i adevărat.

-Vă rog. Să nu falsificăm istoria.

-Comunistule, cine te-a trimis aici?

-Nu am venit să mă cert. Socot că e mai important să nu ne intereseze sistemele politice din Europa, ci găsirea unei posibilități de a scoate țările din răsărit de sub ruși. De aici se trag cele mai mari neazuri.

-De sub cotropire. Dar, mă rog frumos, că ai venit în casa mea, să mă insulti. Nu admit, nu admit!

Vinele gâtului i se umflară. Privindu-l, Zamolxe avu impresia că omul din fața lui, ori e cu mintea șubredă, ori va face un atac de cord.

-Nu admit! Comunistule! Ce grad ai în securitatea comunistă?

Afară! Nimiciți! Pericol! Vagabondule! Cerșetorule!! Opincarule!
Se repezi ca un uli pleșuv asupra lui Zamolxe, să-l strivească și-l
îmbrânci afară. După câteva secunde Zamolxe se întoarse, bătu la
ușă. O deschise și vorbi calm.

-Da, sunt dintre opincari. Prima generație de intelectuali.

Comuniștii ne-au trimis la școală, nu voi. Generația aceasta va fi mai
tare decât voința unor dobitoci înconjurați de miliție și securitate. Cât
privește nimicirea, greu. Greu. Sunt mulți opincarii aceștia. Douăzeci
de milioane, mai puțin stăpânii. Dar și printre ei nu toți sunt...

ciubucari, ci și bărbați cu sânge puternic, sănătos, alături de noi.

-Bine, bine, lasă. Mi-am ieșit din fire. Învățământul ideologic de
partid. Sper că nu ești pierdut pentru totdeauna. Hai, intră.

Zamolxe închise ușa pe dinafară și plecă...La curățat de zăpadă.

Se lăsă gerul. Făcu promoroacă pe mustață. Se simțea bine.

Senzație bărbătească. Reuși să afle adresa unei reviste în limba
română. Întâlni o parte din scriitorii dispăruți în ultimii ani. Aflaseră
de incidentul de la românul în vârstă, au vorbit cu Parisul dacă nu
cumva s-a întors, iar acum erau pe cale să anunțe poliția pentru a-l
găsi. S-au amuzat copios, ascultându-l. Vasile deveni neașteptat de
repede cel ce-l înțelese pe Zamolxe.

-Ia spune, zeule, porți numele zeului dacilor, ai citit presa în aceste
două săptămâni?

35

La un semn, care se traduse prin nu, îl puse la curent cu știri
îmbucurătoare. După mare tăcere, izbucnise furtuna.

-Chinezii sunt vioara primă. Într-un articol din ziarul Comitetului
Central, pe prima pagină, îi acuză pe ruși de practicarea unei poziții
obstrucționiste față de Europa, iar pe occidentali, de lipsă de curaj.

Albanezii reiau frazele referitoare la ruși, nu pomenesc nimic de
occidentali, însă avertizează opinia publică mondială de pericolul
care planează asupra țărilor socialiste din răsăritul Europei. Uniunea
Sovietică, scriu albanezii, fac totul pentru a exclude preluarea
inițialelor S.U.E. Au un plan de înglobare a europenilor de răsărit
printre celelalte republici sovietice. Iugoslavii s-au limitat la
conținutul scrisorii. O serie de personalități din diferite domenii au
declanșat o adevărată campanie de presă în favoarea Apelului.

În răsăritul Europei, situație penibilă. Într-un fel sau altul, vrând
nevrând, confirmau cele spuse de chinezi și de albanezi, fie tăcând,
prin nesfârșite articole, în care rezumau propunerile lor pentru pace
din ultimii ani. Nu pomeniră nimic de Apel. Toți, ca la comandă,
vorbeau de Declarația de la Budapesta, de întâlnirea de la Varșovia,
de Conferința pentru Securitate Europeană. Nici o țară socialistă nu
pomenea nimic de eforturile rușilor de a le integra în C. A. E. R., deci

în U.R.S.S.

*

Zamoxe se trânti pe malul râului ascultând clipocitul stelelor care se scâldau. Universul e făcut pe măsura minții, de aceea poate fi cuprins într-un bob de rouă, de la începuturi și nu de când cu tehnica modernă. Și bobul acesta de rouă stă cuminte de milenii, așteptând să răsară lumina seminței. Și s-a făcut lumină. Se face. Suflet din sufletul luminii, la marginea timpului, pe malul fluviului cel mare, să se scalde și el, lumină din lumină, Dumnezeu adevărat. Un ochi, o geană, ceva, nu se știe ce, îl privește. Atât. Eșarfe de zori, punctuale, i se aștern, de la naștere, la picioare. Fiule, noi nu te părăsim, dar tu? Natura sfințită zâmbea. Patrafir. Două lacrimi i se opriră pe obraji. Împăcat cu el însuși, înfășurat nu în haine scumpe și înconjurat nu de supuși și întărit nu de legi și de forță, porni mânat de credință. Mulți vor arunca după el cu pietre, mulți vor vrea să-i adune și să-i înmormânteze zilele, care le mai are de trăit.

36

-Statuia adevărului! Să dau jos de pe ea minciuna și fărădelegile. Adevărul, ca să aibă oamenii cu adevărat cui să se închine!

Un alt gând îi răspunse:

-Adevărul curat, strălucitor, inima popoarelor.

Curat și strălucitor, zici? Prea mult. Războiul. Inima celor care atacă și cotropesc nu poate fi curată. E mânjită cu sângele celor uciși. Și lasă urme prevestitoare de rău.

-Da și nu, continuă gândul. Popoarele au inima curată ca și statuia adevărului. Trebuie numai dezvelită de minciună și fărădelegi. Nu avem nevoie de morți. Milioane ucise de câțiva demenți. Dacă înainte de a fi aleși șefi de stat, sau înalți funcționari, ar fi suspuși unor riguroase vizite medicale, inima aceasta minunată a omenirii nu ar mai fi lovită de săgețile otrăvite și opiul urii nu ar mai declanșa încleștări. Cel slab se apără, cel tare atacă și furtuna macină. Macină destinul omenirii.

-Explicație prea simplă, însă nu lipsită de temeii.

-Ascultă-mă Zamolxe. Sunt atâtea popoare urgisite de soartă.

Nimeni nu știe să ierte ca ele. Pentru totdeauna. Iată exemplul unei țări, sfâșietor. Din indienii Americii, în urma măcelului, dacă au rămas câteva sute de mii. Atâtea state în țara aceasta, însă ei, prima geană de lumină de acolo, nu au un stat al lor, nu au autonomie, ci rezervații. Pentru primitivii din Amazonia, încă ar mai merge, dacă sălbaticii albi, civilizați, nu ar fi vânători de profesie. Acești indieni, capabili de fapte identice lumii moderne, ar trebui protejați să supraviețuiască. Destul au gemut strămoșii lor.

-Toată fața pământului știe ce îmi șoptești, gândule.

-Papuașii, popor în formare. Nu numai dascăli vrem să le fim, ci și stăpâni.

-Ne întindem cu vorba. Omenirea, de când e ea, a fost dominată de cei tari.

-Dacă o mai ține mult, se duce de râpă. Vor trece milenii, sute de mii de ani. Copiii din junglă vor crește mari, cu obiceiuri vechi.

-Și ce se poate face?

-Știi prea bine! Statuia adevărului să fie curățată de minciună și fărădelegi. Ar fi un cutremur, dar nu un dezastru. Fața multor popoare s-ar roși de rușine și s-ar lumina de bucurie. Dacă nu, vai și amar!

-Ha, ha, ha. Bravo, amice!

37

-Ești puțin ironic, dar totuși, trist. Dom'le, ai o propunere mai bună?

-Una, gândule, una. Dacă minciuna nu ar sta cu regele la masă...Rezolvarea granițelor. Să i se dea fiecărei țări ceea ce i-a fost luat prin forță. Ar fi o mare ușurare.

-Ha, ha, ha. Bravo, Zamolxe! Asta înseamnă că și granița României să fie până la Nistru. O s-o cam bagi pe mânecă, cu a doua scrisoare a dumitale. Nu te văd bine!

-...da, da. O s-o pățești ca și vietnamezii. La mijloc, de o parte având pe americani și de alta pe ruși. Mai rău. Acolo e un popor și categoric nu se va muta de pe pământul patriei lui, pe când tu va trebui să te ascunzi, ca un animal fugărit. Unde? Statuia adevărului! Ha, ha, ha! Ar orbi câțiva împărați, în fața strălucirii ei.

-Încetează!

-Ușurel, neicușorule! Dacă rușii restituie românilor Basarabia, Bucovina de nord și Maramureșul de nord, trebuie să dea și polonezilor ce le-a luat. La rândul ei Polonia va ceda ceva teritoriu Germaniei.

-Ha! Îți râd în nas! Te faci că nu știi. Struțul, când e urmărit, își ascunde capul. Polonia dă ce nu e al ei, dar atunci pretinde ce i-au răpit rușii. Și dacă pretinde ea și i se dă, trebuie să dea și partea românilor. Păi n-o să tragă după tine cu catiușa? E de ajuns și un glonte dintr-un pistol fără zgomot, că americanii nu au catiușe...Statuia adevărului ți-a trebuit? Pace? Fugi și te ascunde în Brazilia, ca și fasciștii lui Hitler!

-Încetează! De ajuns!

-Ha, ha, ha! Inimă de iepure.! Ha, ha, ha!

Era în America. Avea o centură de la tatăl său. O luă pe mijloc. Semn de primejdie. Talisman. Din clipa în care se încinse cu ea, se schimbă. Parcă era altul, mai bărbat. Cumpără un pistol și două

încărcătoare pline cu cartușe. Mai avea bani pentru câteva luni. După apariția Apelului pentru S.U.E., un editor i-a publicat și o cărticică de proză scurtă. Nu i-a cheltuit. De camera lui avusese grijă americana pe care o cunoscuse la Paris. La ea. Lume multă. Începu să fie cunoscut și agreat. Ziariști. Încercau să publice câte un aspect inedit din anturajul femeii. În aceste împrejurări și Zamolxe a avut parte de publicitate mondenă. Fără voia lui. De genul, Statele Unite ale

38

Europei la braț cu miss....Miss sprijină astfel înțelegerea între Europeni, ca de altfel întreaga Americă.

Zamolxe abia începuse să danseze cu americana, pe care o invitase la dans destul de târziu, când năvăliră în salon trei ziariști, care pur și simplu se năpustiră cu aparatele de filmat asupra celor doi. Unul din ziariști era pe jos, altul în picioare, iar al treilea se urcă pe suportul unei plante exotice. Lumea era obișnuită cu astfel de scene, dar fotoreporterii nu mai terminau, fiind hotărâți să consume toată pelicula. Unul din ei, în clipa în care orchestra atacă un alt ritm, începu să vocifereze arătând o revistă. Orchestra încetă. Ziaristul arată femeii revista, deschisă. Zamolxe observă titlul. Păli. Femeia pricepu imediat despre ce este vorba. Îl privi cu un galeș reproș pe Zamolxe. Acesta își ceru scuze. Avea de gând să se retragă.

-De ce? Acum? Dimpotrivă. Ești o taină și mă intrigi.

-Miss, bâigui acesta, arătând spre revistă, simt nevoia să fiu singur, ceea ce fu înțeles altfel: -Miss, inspirație, timp pentru scris.

Își aduse mâna dreaptă la inimă și distins, cu discreție, se plecă în fața femeii și se retrase. Ziariștii sosiți mai în urmă, cât și cei de la început, se repeziră spre el. În dreptul ușii, Zamolxe se întoarse, ridică brațele amândouă, oprindu-i. Vă rog!

Zamolxe părăsi salonul și dispăru. Doi ochi îl priveau ca dedemult într-un hotel, răscoliți de ceva, de ce nici ei nu știau. A doua zi, în publicațiile de prim rang, Zamolxe cu mâna la piept, înclinându-se în fața femeii, cu Paris Match-ul în mâini. Sub o fotografie, Zamolxe cu brațele ridicate, momentul când opri năvala ziariștilor, dându-le de înțeles că orice insistență este inutilă, scria un singur cuvânt:

Victorie. Fotografii mari, publicitate maximă. În acea zi periodicul respectiv nu a avut nici un fel de emoții cu tirajul. A făcut și economii de subiecte, acoperind cât mai mult spațiu cu fotografiile de la serată și cu noul apel.

Timp de o săptămână nu se știe nimic de Zamolxe. Dispăruse.

Iată-l! Un bătrânel îl privește speriat. Lângă geam, cu capul pe masă, ciuruit de gloanțe. Bătrânelul tresări ca pușcat de un gând și coborî pe o scară părăsită, pe unde se urcase. Gloanțele n-au putut fi trase decât din balconul clădirii vecine. Bătrânelul ajunsese jos. Din sprinten, s-a

domolit, ca și când nu ar fi aterizat în stradă, cu viteză supersonică. Doi bărbați. Trecu pe lângă ei cu inima cât un purice. Îi croi în moalele capului cu bastonul cu mâner de cauciuc. Se prăbușiră.

39

-Așa! Nu știu pentru cine lucrați, dar știu că vor tremura șefii voștri. Scandal diplomatic.

Bătrânelul se pierdu cât ai bate din palme în furnicarul orașului.

Doi bărbați se ridică de pe trotuar și nu le vine să creadă. Cum?

Sunt liberi? N-au fost răpiți pentru a servi ca argument? Înșurubară palmele pe sub haine pe pistoalele automate, atenți, gata de orice și porniră.

Între timp Apelul se răspândi, ca o reacție în lanț, în ziarele de toate categoriile.

Scrisoare deschisă către toate guvernele țărilor europene și că _____ tre guvernele U.R.S.S. și S.U.A.

Generația mea nu a cunoscut direct ororile războiului. Unchii și părinții noștri au rămas pe câmpul de luptă. Cei întorși la vetrele lor, s-au întâlnit acum, la vârsta maturității noastre, cu primăvara grea de flori și de promisiuni. Noi vrem să dansăm. Ne plac deopotrivă albele și negrele. Unde sunt evreicele arse în crematoriu?

-Îmi permiteți dansul acesta?

-Nu! Sunt fată de cenușă.

Noi vrem să dansăm că ne plac deopotrivă rusoaicele și nemțoaicele. În tanc?

-Ce faci Adolf?

-Rasa superioară va trebui să triumfe.

-Adolf, măcerlarii, vrei să zici.

-Himmler, execută-l. Să fie gazat.

-Ha! Crau, crau, cronc! Ești un geniu de bunătate. Dar ți-am mai spus, să nu ai grijă, funcționează. A fost lichidat săptămâna trecută, cu ceilați. Un milion.

-Hi, hi, hi! Poftim crucea de fier. Poporul german recunoscător!

Germania, după unele declarații oficiale, este piedica principală în calea păcii pe continent. Subscriem. Cine se arde odată, și secolul nostru a fost pârlolit de două ori, suflă și în iaurt, spune un proverb.

Nu, nu vrem să ne răzbuim, deși din nefericire educația unor tineri e sumară, dirijată. Ei văd în Germania un pericol și sunt gata de luptă, de parcă Adolf și-a mutat cuibul și și-a schimbat naționalitatea. Nemții declară cu mâna pe inimă că sunt pentru pace, dar...

Politica celui mai tare, sau dreptatea să triumfe?

Granițele Europei de răsărit au fost impuse prin forță.

40

Cei ce au capitulat au acum pretenții teritoriale.

Politica celui mai tare, nu a ținut niciodată seama de adevăr. Oare Moscova, care pretinde că este inima adevărului, nu va renunța la drepturile celui mai tare, de dragul adevărului, de dragul păcii?

Dacă renunță, ea și americanii trebuie să plece. Pentru că, vrând nevrând, istoria a schimbat în așa fel fața lumii, încât Moscova nu e Europa. Și nici America.

Și nemții trebuie să accepte. Paradoxal, dar este în favoarea lor. E un dar al păcii. Și dacă nemții nu vor de voie bună, atunci prin forță. Vor vrea. Poporul german are niște calități pe care nu le poate nega nimeni. Calități există peste tot. Ele trebuie să triumfe și în Germania. De voie, de nevoie.

Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii sunt învitate să-și retragă trupele din toate țările Europei. Întreaga Germanie va fi dezarmată, urmând să posede numai forțe de poliție și grăniceri. Istorici de prestigiu, sub egida O.N.U., vor restabili adevărul, de altfel se știe, cât teritoriu să cedeze Polonia, pentru realipire la Germania. Se va retroceda imediat. În schimb Polonia este desemnată din oficiu să-și trimită trupe în Germania Federală. Germania Federală va numi încă două țări socialiste europene care vor trimite trupe pe teritoriul ei.

Pe teritoriul Germaniei Democratice de asemenea își vor trimite trupe trei țări capitaliste europene. Indiferent de totalul trupelor, în nici un caz exagerat, se va păstra proporția în funcție de numărul locuitorilor din cele două părți ale Germaniei.

Se va semna un tratat pentru staționare pe cincisprezece ani.

Automat vor fi desființate cele două pacte militare-N.A.T.O. și cel de la Varșovia, semnându-se un tratat de neagresiune între toate statele europene, inclusiv între cele două state germane. După cincisprezece ani, retragerea de pe teritoriul Germaniei-din ambele părți, este necondiționată.

Sub nici un motiv S.U.A. și Uniunea Sovietică nu vor interveni cu forța armată în nici o țară europeană.

41

Trupele de ocupație din Germania nu se vor amesteca în problemele de politică internă și externă ale celor două Germanii, ele având numai rolul pur militar, și anume să asigure ca în această perioadă Germania să nu aibă armată proprie.

Acest apel poate fi respins numai de cei ce nu iubesc pacea și au interese contrare ei.

*

Plouă. Și mulți tresar în orașele de fier. Și în orașele de frunze, tresar toate ființele. Ah, ce spaimă! La coasă, la coasă Zamolxe.

-Încă una, încă o brazdă, așa. Sunt mai tânăr cu zece. Cu cinci ani. În leagăn. Încă o brazdă. Hârști. Acum nu mai exist. Coasă, coasă, du tu tăișul tău. O, bunicule! Nu te-am cunoscut. Ai murit în primul război mondial, înainte de a mă fi născut.

Chipuri necunoscute apărură din ce în ce mai repede. Apăreau, dispăreau.

-Fraților, legiunile romane!

Codru des. Imagini neclare. Nu înțeleg, nu văd bine. Parcă se vede...

-Ha, ha, ha! Toți în pielea goală. Imagini, imagini. Cerul înnourat urlă rănit de foc. Ce spaimă!

Hârști, hârști, hârști. Planetă fără stăpâni.

-Așa, Doamne, mulțam. Am văzut tot. Voi pieri și eu, ultimul. Dacă mai e timp, se va face lumea din nou, din temelii, nu de la începuturi, din orașele în pielea goală, ci de la, de la...la...Ia-mi lumina ochilor și memoria, să nu îmi amintesc nimic.

Unde e pământul și oamenii, zeii? A! Aa! Pasăre de foc. Explozie. Ce zgomot asurzitor. Tremură pământul. Ia-mi auzul. Oamenii zei nu mai sunt.

Planetă albastră. Nici un zâmbet. Apa și pământul se îmbrățișează de spaimă.

-Sus voinice!

-Nu mai exist.

Scoarță. Tulpină de copac.

-Renasc?

Umbră deasă.

Secolul douăzeci? Mașini. Oraș. Care? Zulufi. Copii.

42

-Miracolul vieții. Viață, dă-mi voie să te îmbrățișez. Îmi ești dragă! Cu ochii limpezi, din ce în ce mai limpezi, ca și sufletul oamenilor, cu fiecare zvâcnire spre viitor...Stop. Din nou se lasă pradă gândurilor.

Liniștea tăcerilor rănite. Să-ți fie dor de casă până la capătul pământului. Dacă pleci fără ea, s-o iei cu tine. Dacă mergi cu ea, să rămână în luminișul începuturilor, frumoasă icoană de neatins. Tata. Mama. Curcubeul sufletului se sprijină acolo, în începuturi, și aici, în tine.

Moșneagul îmbrăcat ca un sărăntoc, ars de soare, cu zbârciturile din zbuciumul vieții, nu este un ciumat, un mizerabil, un nenorocit. E tatăl. Tatăl nostru. Priviți ce aliură vulturească are catedrala aceasta, lângă apus. Să ne închinăm. Pe lângă binecuvântarea lui, mai e nevoie de binecuvântarea noastră. Să ne putem privi. Parșiv este acela care nu se închină și nu ajută tâmpelile albe. Focul gheenei îl va

arde. Niciodată nu va fi ziuă. Niciodată nu va fi fericit. Niciodată nu va înțelege. Niciodată fericirea oglinirii tainelor în lumina sufletului, nu o va cunoaște. Și fără ea...Vino tată la pieptul fiului tău.

Mamă...Icoana ta. Adie briza divină peste fiii pământului.

Mulțumescu-ți Doamne că pot să sufăr din cauza iubirii de părinți și de strămoși. Mulțumescu-ți Doamne că sunt un nobil al bunului simț și al limpezimilor. Piei dihanie! Domnul nu iubește pe cei ce se cred de rasă, doar pentru că primesc la masa sufletului lor, repet, doar pentru că primesc pe oamenii simpli. Simpli ca și aerul, apa și pământul. Rodesc.

Piei din fața mea! Numai o rasă, numai un blazon există. Bunul simț.

-De ce să dispar?

-O, nu, nu, nu la tine mă gândeam nepoate, dar gândeam pentru tine.

*

-Unchiule, tata ești de mare, până la bec. Ești cal și eu căluț.

-Sus atunci, pe umeri, mânzule!

-Di calu, di calu!

Galop prin casă. Biciul de foc înșerpuie-n aier scânteii și calul zboară ca vântul.

43

-Gata, s-a obosit calul, nu mai poate.

-S-a obosit?

Grozav mânz. Râde cu ochii, zburdă. Acum e uriașul pământului.

Calul seamănă cu unchiu, mânzu cu mine.

-La dreapta!

Râdea cu lacrimi. Avea două mâini, nu dreapta și stânga.

-Drepti! Pe cal fuga marș!

Nărăvași genunchi.

-Di!...Hop șaa!, că zbor atingând cu pletele grinda.

Unchiu meu avea un șerpar lat, din piele, cu ținte și pantaloni verzi.

Nici azi, de câte ori îi privesc fotografia, în uniformă militară, nu-l recunosc.

Pantaloni verzi și șerpar cu ținte, strașnic cal.

Umbrat de un gând ies în curtea inundată de ziuă și-mi privesc nepotul povestind florilor. Și toate îl ascultă.

Sunt cât unchiul meu în uniformă militară, când s-a dus căluțul meu și nu s-a mai întors niciodată.

*

Eu sunt eu, nepotul e nepotul și uniformă militară e uniformă militară. Bum-bum. Bum. Stâng, drept, stâng, drept.

Pașii lui Zamolxe se răriră din ce în ce mai mult. Oameni. Stupul

Domnului. Zumzăitul străzii. Privi atent numerele caselor și se opri. Ajunse.

-Bună ziua.

-Bună să-ți fie inima, frate. Numai Dumnezeu te-a scăpat. Zece gloanțe. Bună inspirație ai avut lăsându-ți acasă chipul mulat, iar tu împrumutând barbă și păr de moșneag. Noi am demonstrat în fața sediului O.N.U. cerând retrocedarea teritoriilor românești cotate de ruși. La câteva zile, din Ungaria, s-au auzit voci care cereau Ardealul. Din nou am fost între ciocan și nicovală. Bine că nici Basarabia nu e a rușilor și că sperăm să ne-o realipim și bine că Ardealul e teritoriu românesc și nu-l vom da nimănui. De fapt, Ungaria se coalizează cu Moscova...de voie, de nevoie. Vom lupta. Nu puțină lume, din lipsă de informații, sau căzând pradă propagandei ungurești, crede că ungurii ar avea unele drepturi asupra Ardealului. Ardealul, splendidă provincie românească de

44
dintotdeauna. Ardealul nu a fost integrat în Ungaria decât aproximativ cincizeci de ani, aproape toți în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și la începutul secolului XX. Prin forță. Era provincie dependentă, cu dietă proprie, deci teritoriu autonom, vasal imperiului austriac, sau imperiului austro-ungar, pe vremea dualismului, așa cum au fost, de exemplu, Cehia și Slovacia (1). Românii din Ardeal, până s-au unit cu patria mamă și-au păstrat ființa națională, obiceiurile, unitatea. Ba mai mult, să ne amintim că atunci când Ungaria a fost transformată în pașalâc turcesc, Transilvania, într-un chip miraculos rezistă în fața turcilor, iar armata vitejilor români ardeleni a sărit în ajutorul Ungariei cotate. Turcii au pățit-o cu românii din Transilvania, ca și cu românii din Muntenia și Moldova. O armată uriașă de turci, împotriva unei armate mici, dar în permanentă mișcare. Românii nu primeau lupta decât după o foarte lungă hărțuială, după ce purtau puhoaietele după ei. La momentul oportun loveau cu o voință de oțel, într-un iureș permanent, sau rezistau neclintiți, de parcă erau una cu pământul țării, pământ românesc. Printr-un astfel de moment potrivit ardelenii au răsturnat toate calculele turcilor, eliberând Ungaria. De ce ? Foarte simplu. Pentru că turcii erau pe cale să supună toată Europa și toate interesele se uneau pentru stăvilirea lor. Ardelenii voiau unirea cu celelalte țări românești, dar și ele erau acum la grea încercare din partea turcilor. Aceeași situație e și cu Basarabia. Până în 1812 nici un rus nu a îndrăznit să pretindă că acest teritoriu este al lui. Istoria românilor s-a desfășurat dintotdeauna și pe aceste locuri. Românii, de pe întreg teritoriul lor, puțini la număr față de imperiile din jur-austriac, tucesc, rusesc, au luptat cu arma în mână cu eroism aproape fără precedent în

alte părți ale lumii. Iată-l pe Napoleon Bonaparte învins. Atunci, urmărindu-l pe străfulgerătorul fugar francez, au ocupat rușii o parte din Moldova, respectiv Basarabia de azi, cu vădită intenție de a o păstra pentru totdeauna. Acest totdeauna o fost însă de scurtă durată. La 1877 i-am bătut pe turci, ajutați de ruși (2). Ne-am câștigat independența de stat. Glorioasă pagină din istoria românilor, dar și tristă. Pericolul desființării ca națiune, pe vremea dominației turcești, era inexistent. Mare noroc, în nefericirea noastră, am avut cu turcii. Dacă în locul lor ar fi fost vecinii de la răsărit, nu știu dacă azi s-ar mai fi putut vorbi de un stat român stăpân pe viitorul său. După războiul din 1877 rușii înglobează în imperiu, cu de la ei puere, din 45

nou, pământul românesc de la Nistru până la Prut. În 1918, plătim cu sânge, dar recucerim ce e al nostru. Niciodată, de când e neamul românesc, nu i-a fost frică de un singur dușman. Au simțit-o aceasta și cei ce voiau pâinea și apa copiilor noștri, pentru că nu ne atacau singuri. 1939. Cei doi demoni, Hitler și Stalin, semnează un tratat de neagresiune. În 1940 Stalin atacă România și ocupă Basarabia și Bucovina. N-am avut încotro și am intrat în război. I-am spulberat ori cât de mulți ne-au ieșit în cale. Războiul nostru, de apărare și eliberare a pământului strămoșesc. Războiul mondial ia întorsătura știută. Basarabia, Bucovina și o parte din Maramureș au rămas sub ruși. De atunci și până azi, deportări în masă, mereu, mereu, într-un efort disperat din partea Moscovei pentru a-și asigura pe vecie dominația. Pe vecie? Copiii învață la școală nu în limba lor maternă, româna, ci în rusește (3).

-Și ce crezi că va urma?

-Ceea ce se vede. România, ultimul ochi de lumină din estul Europei, încurcă toate planurile Moscovei. De n-am fi fost noi, granița rusească era demult vecină cu a Germaniei și Austriei. Granița imperiului. Rușii nu renunță la acest proiect. De vor reuși, Europa întreagă va fi pierdută. Rușii au făcut tot ce le stă în putere împotriva viețuirii popoarelor în Comună. Uniunea Sovietică a călcat principiile comuniste sub cizme. Era singura mare putere din istoria omenirii, care, din proprie inițiativă, ceda teritoriile care nu-i aparțin. Ar fi inaugurat o perioadă de încredere și respect între popoare. Adierea Comunei.

Lumea se pare că a înțeles și se va uni împotriva țărilor roșii moscoviți, pentru a-i obliga să rămână la casele lor și în țara lor. Viitorul Europei depinde de România și poate chiar al Comunei, țara noastră având până în matrice, respect și bunăvoință față de lume, bucurie și mulțumire numai în echitate, loialitate, tovărășie deschisă, fără nici un fel de intenții ascunse. Numai așa se explică faptul că noi

românii suntem cele mai ospitaliere gazde de pe continent. Viitorul Europei depinde de România. Europa de azi există datorită nouă. Europa se hrănește din inima puternică și generoasă a strămoșilor și fraților mei. Dacă România ar fi căzut sub ocupație rusească, precum celelalte țări socialiste, și occidentul ar fi fost înglobat de tancul cu stea în frunte.

46

Trist. O, cât de trist e. Visul, Comuna, călcate în picioare de ruși. Tancul cu stea în frunte.

-Nu uita că te întâlnești cu șeful sovieticilor. Îl onorezi.

-El pe mine. Da, el pe mine.

-Păi tu îi acuzi pe comuniștii sovietici de înaltă trădare.

-Toate cuvintele mele la adresa comunismului mi le retrag, el neexistând. Se adresează trădătorilor lui, trădătorilor Comunei.

Celora ce sunt tari și mari la Moscova și obligă și pe cei din alte părți să fie ca ei. N-au dat voie nimănui să încerce să ajungă în Comună.

Cât privește întâlnirea, da, eu sunt onorat. Să nu privim la vise și la nedreptăți, ci la pe cine reprezintă. O țară uriașă ce influențează viața planetei. Și nu tot ce au făcut ei e rău. Voi rămâne la idei generale. E destul de încolțit. Dacă se înfurie poate face mult rău. Un ordin nesăbuit înseamnă tancuri și avioane. Nu așa au năvălit în Cehoslovacia? Merită să încerc, cu diplomație.

-Numai cu tancu se poate încerca. El, rusul, numai așa a răspuns. În fața tancului, ori lupti, ori repeți ce zice tanchistul.

-Să vedem.

*

Să vedem calule, din nou, țara. Nu vezi icoana ei mereu în fața noastră? Vezi, calule, vezi? Munți și câmpii, oameni și cer.

-Bine ai venit, fiule.

-Bine te-am găsit, Doamne. Bine te-am găsit, țară. Binecuvintează. Și s-a supus, binecuvântându-l.

-Doamne deschide fereastra veșniciei lângă chipul meu în rugăciune. Calule, țara mea este fereastra spre veșnicie. În rugăciune. Calule, du-mă, calule.

Acolo se rupse frontul, că și țara lor are inimă. Trupuri vii, în jurul ei. Ciolovecii în jurul inimii țării lor.

Unui soldat nu-i mai rămăseseră puteri să se poată urca pe cal. De o parte îi atârnavu picioarele și de alta mâinile cu capul. Balanga, balanga, în echilibru. Așa se odihnea, pe cal... Când mai prindea ceva puteri, cobora, dar tot sleit fiind, se ținea de coada calului și așa mergeau mai departe, cal și călăreț, că și calul era slab. Se orienta după soare și mergea după cal.

47

De la o vreme nu a mai putut înțelege mersul soarelui și ținea pasul după cal. Avea pe copită serie românească.

-Calule, du-mă, calule.

La marginea unei ape. Un călăreț atârna de o parte și de alta a calului. Un călăreț se ține de coada calului. Un cal sleit de puteri, merge pe malul unei ape. Un nechezat sfâșietor. Simțise că vadul apei e adânc și nu are loc pe unde să treacă dincolo, în țară. Pe malul apei, monumentul calului cu ochii îndreptați spre celălalt mal, acasă, după stăpân, munți, munți și câmpii, oameni și cer. Nistru. Monument.

*

Bătrânul a rămas în casa de demult. Nu, nu e bătrân. În vârstă. Tată. Vultur cu pui. Doar penele i s-au rărit și timpul parcă stă pe loc. Vulturii cu pui nu sunt bunici nici când se luptă cu nepoții. Bătălie, scrâșnet, luptă din rărunchi, să se vadă care-i mai tare. Că neamul acesta românesc nu e cât frunză și cât iarbă, dar nu s-a mutat din loc, cu toate potopurile care s-au năpustit asupra lui.

-Bunicule, cine-i mai tare?

-Cine-i mai bun.

-Nu mă las, nu mă las, eu sunt mai tare.

-Așa, nepoțele, așa, prinde bine, strânge, răsucește, apasă!

-Nu mă las, nu mă las!

-Horia, gata lupta.

-Aaa! Aaa!

-Hiii, ce voinic ești! Gata. M-am obosit. Ei!, mă predau.

-Am învins.

-Da.

-Eu sunt bun, bunicuțule și nu mi frică de lupi. Dacă vin să fure mieii, mă lupt cu ei.

-Să nu te lași, Horia, pe viață și pe moarte, să nu ne fure mieii.

-Nu mă las, bunicuțule.

Fiul vulturului s-a dus în lume, ca toți voinicii, să facă dreptate.

Timpul parcă stă pe loc. Vulturului nu mai vor să-i cadă penele.

Ochii i s-au umplut de o tristețe adâncă.

-Fiule, vino acasă.

Vin anii și trec anii.

-Bunicuțule, ne luptăm?

48

Gândurile îi sunt departe și privirea după ele, să caute pe cineva.

-Luptă?...Hai! Prea semeni cu Zamolxe, unchiul tău, plecat în lume să se lupte cu ghiarele nopții, că vor să fure inima oamenilor.

-Inima, bunicuțule? Nu mă las.

-Hiii!...Așa, nu te lăsa, Horia!

Ochii vulturului străluceau acoperiți de o lacrimă. Își învăța și

puiul acesta să zboare. Inima oamenilor.

*

-Nu exist prin eu, ci, prin mele. Eu sunt mele, mele sunt tu doamnă din înalta societate, femeia de serviciu, gunoiera, președintele Statelor unite ale Americii și Ramses al doilea.

Domnule președinte al S.U A. nu vă supărați, dar eu sunt și tovarășul prim secretar al Asiei Comuniste. Sunetele de orgă ale pământului. Așa se face că m-am hotărât să vă închid, într-o cușcă cu lei, pe amândoi. Iată cușca leilor suspendată printre stele. Distanța cosmică nu contează. Toți pământeni vă văd când vor, până la detaliu. Și bateți-vă în funicularul ce vă plimbă de la o stea la alta. Sunt bune stelele, blânde, din veșnicii. Să se distreze și ele. Ca la circ. Noi, aici, ne-am săturat. Vă asigur, toată lumea va fi și în continuare, atentă, la domniile voastre.

Uite că-i albă, uite că-i neagră, habracadabra. Azi tovarăș, mâine domn și viceversa. Tovarăș domnule tovarăș bateți-vă de pe baza ideologică, bateți-vă din punct de vedere. Unul din voi e nevinovat. Merită însă să se bată, sau să fie bătut pe nedrept, pentru miliardele de oameni.

-U.R.S.S. bastionul păcii e, eeee, e, e! Reacționarii, oportuniștii, nihilistii, revizionistii, capitaliștii, anarhiștii, futuriștii, fără... Eu sunt mai mai din punct de vedere de luptă pentru toate direcțiile. Ura tovarășii, ura și dragostea, dar nu vreau.

Nu mai avu timp să spună nimic, că un rus îi trânti, dinapoi, un picior, de-l lansă până în cușca leilor. Ce, el nu este e, eeee, eee, e, să-l vadă toată lumea dezbrăcat?!

Nu se știe care din cei trei nu are râie, mâncărime, pentru că doi nu mai au alifie made în șefie și le crapă pielea. Alifie made în șefie. Sărmanii lei, mai bine pe pământ, în junglă. În centrul ei, numai trei locuitori lei.

49

-Pentru libertate.

-Pentru dictatură proletară.

-Pentru dictatura comunistă.

Au fost organizate detașamente și para detașamente de patrupede.

Se deplasează în pas de front.

-Să facem front împotriva...

Niște ochi ne pândesc zi și noapte. Se va suna din cornul lunii, să fie vânt mult și bogat.

-Două sau trei milioane.

-Două sute de mii.

-În zona x, șapte milioane.

-Zone, zero, zero vieți.

-Zero vieți.

-Tot zero.

-Zero.

*

Cel mai mare slujbaş al poporului american, al sovieticilor și al comuniștilor asiatici s-au întâlnit la O.N.U. pentru a hotărî și pune la punct realizarea integrală a proiectului Mileniul trei, mileniul păcii. Au semnat o înțelegere: ori pace, ori își vor face harachirii lângă statuia libertății.

Pe bolta albastră a cerului înflorește un crin.

Întâlnirea lui Zamolxe cu șeful sovieticilor s-a suspendat. Nici una din părți nu s-a supărat. Pe bolta albă a cerului înflorește un crin.

*

Invitați de peste tot, mai ales americani. Se bău țuică de Ardeal, foc nu glumă, șazeci de grade. Și șampanie. Salonul cu șir de mese pe lângă pereți. Tinerii începură să danseze câteva dansuri și apoi se retraseră afară, în curte. Loc de dans cu parchet. Doi goruni se înălțau sălbatici și cumiți ca și străbunii lor din codru. Începu să adie un vânticel și oaspeții ieșiră la mesele din parculeț. Printre ei erau și părinții Elisabetei, o fată subțire, dar pietroasă. Unul din băieți, din cei mai mari, Vasile, îi purta sâmbetele. Vasile studia în domeniul

50
forței de evaziune în univers, prin nervi, prin puterea sângelui sănătos, vital. Cu îndărătnicie.

Toți credeau în dragostea lor. Mai ales ea. El era cuprins de teamă.

Oare o să-l înțeleagă? Nu se putea urni. O dragoste despre care vorbeau toți. El nu îndrăznea să facă nimic.

Începură să danseze. Bătrânul, Zamolxe, vorbi puștimii, poruncind orchestrei un dans iute, de pur sânge. Orchestra începu în relanti.

Zamolxe era pe podium, în centru, cu Elisabeta. În centru, numai ei doi. Lumea îi privea. Chel, destul de bine legat. Strigă:

-Ce e asta? Stop! Începeți băieți, cu foc. Asistența holbă ochii.

Pleşuvul tată a doisprezece băieți și o fetiță știa perfect dansul zilei.

Orchestra, fericită, se dezlănțui. Vasile privea mut. Zamolxe îi făcu un semn, strigând:

-Soția se prinde din zbor, ca pasărea.

Pe neașteptate o ridică în brațe, pe Elisabeta, și dansând în continuare, se apropie de Vasile și pur și simplu i-o aruncă.

-Prinde-o din zbor.

Și Vasile o prinse. Câțiva pași înapoi, surprins și dezechilibrat. Își reveni, înțepenindu-și picioarele și drumu mă cheamă cu ea în brațe.

Unde? Lumea gândea în două chipuri. Într-o cameră, pe un pat, sau numai cu sărut. Reapărură peste o jumătate de oră. Cumiți. Ne

muncită. Părinții fetei rămaseră neutri. Zamolxe se apropie de ei și le comunică: -De azi într-o lună, nuntă! Se adresă tuturor: -De azi într-o lună, toată lumea e invitată la nuntă!

Lumea, bine dispusă, mânca și bea. Zamolxe, două pahare, încet, până la fund, unul după altul. Bătea un ritm mai mult pentru el, cu pernițele pumnilor, apoi mai tare, mai tare.

-Beți, fraților!

Și lumea bău și bău și el. Din pieptul unui fiu al lui Zamolxe izbucni un chiuit, spre amuzamentul tuturor. Chiuitul era de gorun, știut de toți ai casei. Gavrilă, unul din fiii mai mari, dispăru ca o nălucă și se întoarse cu două viori. Deși apropape toți copiii lui Zamolxe s-au îndreptat spre științele exacte, toți știau să cânte la un instrument și să gândească frumos. Băiatul cu chiuitul îl îmbrânci pe un alt frate, care luă vioara contrașe în mână. Ceterașii. Și zdruncinară pământul cu cele două viori. Viorile și cei doisprezece fii, fetița, de cinci anișori, dansa pe masă, se porniră în iureș.

Treisprezece și cu Zamolxe, patrusprezece.

51

-Uăăă! Zi mă! Iuhai mă!

Joc drăcesc. O parte din asistență se cutremură înspăimântată.

Vasile rămase pe dinafară, la început, dar logodnica îl îndemnă și el se porni cu toată ființa. Logodnica se bucura. Vasile știa abia acum, că nu are de ce să-i mai fie frică.

-Ha, ha, ha, haha, nu te lăsa măăă!

O cucoană își smulse soțul care privea cu gura căscată, apoi pe fiu și noră și dispăru cu ei vociferând, dar n-o auzi nimeni.

-N-aș fi crezut că cei mai fini și mai distinși tineri se pot preta la un asemenea spectacol.

Zamolxe, obosit, luă vioara contrașe de la puști, iar acesta se amestecă, prâsnel nu altceva, printre ceilalți.

Peste o săptămână, de față cu toți, bătrânul Zamolxe îl binecuvântă pe Gavrilă, cu strângere de inimă, pentru a putea pleca într-o îndrăzneată expediție interstelară. Aceste clipe au fost altfel de cum se așteptau.

-E greu unui tată să-și lase fiul în hăul necunoscutului și în primejdie. Primejdia de va fi, nu mai e scăpare. Ne-am născut bărbați și vom rămâne oameni până la capăt. Cât de curând voi pleca dintre voi pentru totdeauna, împăcat însă. Să nu vă pară rău. Sunt lângă voi și mă voi bucura mereu lângă adierea omeniei. Cât despre expediție? Nu vei merge singur.

-Tată...

-Vei merge cu toți. Suntem lângă tine. Și să te întorci cu bine. Și de nu vei putea, să nu disperii. Copacii rămân în picioare lângă sufletul

pădurii. Să zâmbești. Și acum să ne îmbrățișăm.

Nu peste multă vreme Zamolxe binecuvântă în gând și pe ceilalți fii. Plecă și el. Lângă sufletul pădurii.

*

Ce e mai important? Să umbli derbedeu prin lume, mințindu-te pe tine, sau să stai locului? Orizontal spațiu, sau fântână? Ai fugit, acesta e adevărul. Dar dacă ai fugit ca un laș și ai dat peste greutateți duble, fii bărbat, nu femeie, până la capăt.

Vorbea cu el însuși. Se palmui.

-Ai vrut să cucerești lumea? Nu! S-o faci mai bună? De ce nu răspunzi? Bestiile? Toate mor și se nasc altele. Viața-i cunoaște, dar
52

nu-i recunoaște, pe monștri. Ea suferă și se bucură navigând. Copii și bătrâni. Viață și moarte.

Să nu învingi pe nimeni. Să trăiești pe cât posibil mai bine.

Crezi cu adevărat că ce se întâmplă pe fața pământului e mai grav ca în trecut? Nu. Atunci de ce nu stai în banca ta?

Orgoliu tâmpit.

-De ajuns. Sunt și eu grandoman și într-o mică măsură poate egoist. Cuvântul potrivit, laș. Mă întorc imediat și mă fac sclavul celor din jur. Și voi fi fericit.

Nu cer, că probabil nu se poate, dezarmarea generală, dar armamentul nuclear, acesta să dispară. Rachetele, bombardierele, sateliții secreți, armele secrete. Eu pot să mor. Eu pot să fiu sclav. Eu pot fi liber. Dar toți oamenii nu o pot duce mult cu sabia lui Damocles deasupra. Odată, cu inteligența și nebunia. Nebunia se ridică deasupra inteligenței. Rețele ale morții peste tot. În cel mai fericit caz, de nu se va distruge totul, Totul, pământul va pierde câteva sute de ani. Și nebunia nu va scădea.

De ce să mă mustre conștiința numai pe mine? Sunt singurul hoinar? Poate sunt un vagabond, un laș, un terchea-berchea plin de iluzii, sorbit de doruri, de voiaj, de orice. Vizionar. În nici un caz nu sunt nebun. Mă refer numai la nebunii morții, la nebunia noastră a tuturor. Din efortul comun al evoluției spre cunoaștere, spre dezlegarea multor taine, s-a născut nebunia.

Și tocmai eu să fiu acuzat? Nu cumva sunt și eu nebunul unei specii nebune? Nebuni între nebuni. Cine îmi poate identifica pe nebunii nebunilor, acea perfecțiune născută din tată în fiu, spre distrugerea tuturor? Eu, individul speciei, pot opri o clipă de nebunie totală? O clipă. Numai una. Un nebun din ospiciul lumii e de ajuns pentru a surpa totul. Nimeni nu-l știe. Cum, prin ce mijloace?!

Ce e de făcut? Ce e de făcut? Următoarea clipă, de unde știi că nu e cea fatală? Iată, trece și ea și nebunia e și mai mare. O poți opri? Nu,

nu s-o oprești deasupra capului tău de gănganie încremenită de groază, ci s-o suprimi. S-o aduni toată și s-o bagi în cuptorul de pâine. Rumenă.

*

53

Se zmulse din vadul gândurilor. Câțiva pași. Degetele descoperiră barba crescută prea mult.

-La bărbierit.

Trecu un moment. Auzi o voce. Vocea insistă.

-De ce îți spuneau unii, bătrâne? De la cei tineri s-au molipsit și cei de vârsta ta? Ești prietenul generației de adolescenți și preotul lumii? Zamolxe renunță la bărbierit. Pe scaun, cu coatele pe masă.

-Iar filozofezi...bătrâne. Privești creanga de măr din grădina copilăriei? Cine e fetița aceea mică?

-Una din surorile mele.

-Ce face?

-Fii atent. În grădina cu două rânduri de meri. În mânuța ei o creangă cu flori multe. Mânuța, florile, grădina. N-a văzut niciodată un telefon. Cum o fi înțeles ce-i acela un telefon? Cu creanga înflorită, flori de măr în mânuțe, la ureche.

-Aloo, tăticule, aici sunt eu.

-...

-Tăticule! Vino acasă de la oraș, tăticule. Sunt cuminte, ascultătoare, tăticule. Vreau să vii acasă, tăticule.

-Florica, au trecut de atunci mulți ani. Aici e fratele tău Zamolxe. Ce mai faci?

-Ce să fac, Zamolxe frate. Slugăresc pe la casele oamenilor.

-Alo, aici Zamolxe. Cu sora mea, cu Letiția. Letiția, tu ce faci?

-Ce să fac, Zamolxe frate. Slugăresc pe la casele oamenilor.

Înlăcrămată. Îmi cresc copiii.

-Alo, tăticule. Vino acasă, tăticule.

-Dragu tati, sunt acasă, în oraș. Au trecut mulți ani de când erau merii înfloriți...M-am mutat la oraș. Bătrân și singur ca un cuc. Voi toți v-ați zburătăcit prin lume și n-am nici un copil lângă mine.

-...

-Zamolxe fiule, băiatu tati, zi ceva, de ce taci, mi-i tare dor de tine. N-am cuvântat de multe ori cuvinte de felul acesta în viața mea, am tăcut, am fost tare. Cât de îndurerat, numai sufletul meu știe...Nici că există mai mare fericire, Zamolxe fiule, decât să fii lângă mine. Sunt singur ca un cuc, băiatul tati. Numai un ficior am avut și eu...

-Tată!

Două lacrimi se rostogoliră din ochii lui Zamolxe.

54

-Tată, mai mare fericire nici că există pe lume, decât să fiu cu dumneata. Să știi tată că vin acasă. Că eu sunt fiul tău, tată dragă. Și n-o să mai fac politică și nici n-o să mai scriu. Tată, vin acasă. Dacă o să mă aresteze, cucule? Atunci?...De ar fi țara atacată, da, Zamolxe fiul, fiul lui Zamolxe Zeul dacilor, ar fi în vatra țării s-o apere. Atunci nu l-ar aresta nimeni. Acum,... Cucule, cucule dragă. Zamolxe urlă. Fălcile încleștate. Muget înfundat. Se trânti în pat și lovi cu furie, cu ambele brațe, în pernă, de parcă ar înota. Și spuma valurilor înflorea flori de meri.

*

Într-o miliardime de secundă pământul șopti-ntr-o undă, cine sunt oamenii ce trăiesc pe fața pământului, după capul lor.

Odată, mâine de ieri, a fost o nedumerire într-un fel, în fire.

-Cine naiba sunt de mă cheamă neștire. Neștire sunt, dar mă pipăi eu însumi. Numai fluturi și jucării, de milioane, de milioane de ani.

Totuși ceva trebuie făcut mai departe, bine. Nu ne negăm. Însumi, împlinirile! Mișcă mișcare...Târli, lirli, lirli la, la ,la, la, eu sunt însumi. Ura, hop șaa! Însumi și eu Însumă toate pe totdeauna. Însumă Însumi. Însumi peste tot, doar lumi Însumi.

Barbarigu Terrara, bâra bâra țuști la stea. Iată tinicheaua ta (medaliat se zice).

Ia ciolanu, ia ciolanu, te-ai născut din dat cu banu. Uite banu altă față, zdup cosciug din dimineată.

Dom'le, legat cu ață?

Tinicheaua Jovineată umblă cu pământu-n brață. Na, că cercu merge, la jocul de puști cu verge, na duriga, na rotiga, barbariga.

Ura, ura, ura, să trăiți măria ta cu literă mică, marși la taică-to scăfârlică drrum-prin-horn, ieși afară de pe umeri. Vrei tu de la luat (furare) să fii decorat. Uite șeful tău cel mare, gheare aer, gheare sânge, Ghiare, ghiare, ghiare, stele ghiare, pot, potaie, taie, aie, he, he, he, eu sunt he, he, he.

Burumburumburum.

Domnule ați mințit. Te acuz de înșelăciune. Te acuz de parșivism.

E clar.

Îți spun eu care știu că nu ești așa zis, ci adevărat. Viața te-a scris, prin viață, nu prin literă.

55

Literatura e un moft, un pretext, un fals, pentru că dincolo de ad-literam e adevărul, Juma și Întreg, viața. Unii sunt de o parte, iar alții de altă parte a ad-literamului. Ca într-o oglindă cu două fețe, unii de o parte și alții de alta.

Ce roți, ce resorturi s-au mișcat? Aaaa! Energiile. Răgnet.

Împletesc litere, cuvinte, pe pagini. De o parte a lor cititorul, de

pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot,
încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încănu pot, încă nu
pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot,
încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu
pot, încă nu pot, încă nu pot, încă ju ppt, încă nu pot, încă nu pot, încă
nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot,
încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu
pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot,
încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu
pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă
nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă nu pot, încă
nu pot, încă nu pot, încă nu pot,
încă.....

cine sunt cei ce, exact zis cine este cel ce.

Ei, s-a priceput?

Eu sunt mulți, mulți de tot. De tot felul. Voi înșivă. Vă poftesc să nu asistați la întindere, ca să nu vă plesnească praștia gândului. Eu lam împrăștiat peste tot, ca să fie. Știți cine sunt. Fără comentarii! În gropi și de prostie și de pământ, în viață, în cercetare științifică și în visare. Un fel de totuna.

Mai are cinci palme de măsură viața și pătrunde în piața de suflete. Adicăte! Nu mai trăiește sub presiunea vieții, ci în viață. Nu mai trăiește despre ea, ci trăiește ea. Ea sunt. Că dar ați priceput.

-Cucoană, de ce nu vezi bine?!

-Ia te rog să mergi de lângă mine.

În altă parte.

-Nu vezi că sunt țigancă? Urcă-te, mâncate-aș!

M-am lămurit. Lăsați-mă, vreau să dorm, lăsați-mă-n pace.

Aruncați-mă. Aruncați-mă-n somn. Mi-e somn.

-Mi-e somn. Degringoladă. Aglomerație stranie. Dorm?

Spuma valurilor înflorea flori de meri.

59

*

Ochi împăienjeniți. Se sforța să privească. În locul oglinzii era o poartă. Poarta deschisă și dincolo de poartă el, adevărat, în carne și oase: „-Doamne, Cain și Abel nu știu unde sunt. Eu sunt la sânul Tău. Mâna Ta deasupra mea. Mâna Ta cupolă de biserică, mâna Ta, cupolă de cer, mâna Ta, cupolă de idee, mâna Ta, sus, mâna Ta deasupra, Dumnezeule.

Mă bucur de Dumnezeule, îl iubesc cu râvnă și mă grăbesc harnic prin toate secundele, culegător de iubire. Și semănător vreau să mă trudesă să fiu.”

Pleacă învolburând praful de pe drumul de țară. Era îmbrăcat într-o sutană simplă, încins la mijloc cu un cordon.

Zamolxe privea țintuit locul, de surpriză. Dincolo de oglindă, de poartă, ca la cinema...Nu se mergea pe pânză, ci pe drum. Cadrul se mărea treptat și în loc de oglindă, în loc de ecran, totul de adevăratelea.

Căldură. Razele soarelui se sprijineau pe creștetul capului. Cu pasul întins mergea omul și de-odată cu omul soarele deasupra.

Ochii priveau în atelierile secrete ale ființei cu văzul nevăzut. Fața, zâmbet sculptat. Omul vorbea cu Dumnezeule.

Nu oboseala se vedea, ci lumina din Cel de sus.

Tânărul coborî din tramvai, urcă în troleu, se coborî și din acesta și iată-l la adunarea lui Dumnezeule. Reveni la cel ce este, la realitatea marelui oraș, la îmbrăcămintea lui de citadin și la oamenii din jur. Se

simțea însă bine, de parcă a fost în sutană aevea și cu soarele deasupra.

Se rugau cu voce tare. El, încet, jenat, să nu-l audă vecinii. Cântă cu ceilalți. A cânta era mai ușor. Citind versurile cântecului de la un frate, cum se numesc credincioșii între ei, avu câteva clipe de predare întru Domnul. Predică minunată, predică pentru toată lumea, indiferent cât de cultă ar fi, sau nu ar fi. Își retrase atenția de la Mângâietorul și și-o îndreptă asupra aspecului exterior al celor prezenți. Cei mai mulți, foarte săraci. Toată lumea se ruga, se ruga să lucreze Domnul în sufletul lor, să-i ajute să trăiască după învățăturile și îndemnurile Lui, să-i ajute să se poată prezenta în fața Lui. Și fiecare îl ruga pe Dumnezeu cu convingerea că Isus-Fiul e de față.

60

-Acești oameni simpli, necăjiți, cu adevărat lăsați în voia soartei și a lui Dumnezeu, au nevoie de cineva care să rămână cu ei până la capăt, constată Zamolxe. Legământ.

La plecarea de la adunarea fraților întru Domnul, pe nesimțite se trezi iar în sutană, cu soarele deasupra și cu zâmbetul sculptat pe față.

-Doamne, făcă-se voia Ta. Doamne ajută pe omul din fața mea. Nu știu cine e, Tu știi, ajută-l. Doamne ajută-l și pe celălalt. Doamne ajută-i pe toți din tramvai. Doamne ajută pe toți din mașină. Doamne ajută pe toți de pe strada aceasta, din orașul acesta, din țara aceasta, de pe întreg pământul. Doamne ajută-mă și pe mine, păcătosul. Cuvântul păcătosul, nu-l pronunțase cu convingere. Încă nu știa cum să judece și să înțeleagă păcatul.

-Roagă-te în primul rând pentru tine, să te curăți de păcate, să fii limpede și plăcut Domnului și după aceea roagă-te și pentru alții, ca să te audă Domnul, îi răspunse Dumnezeu.

Un gând interveni: -Nu e Domnul. Zamolxe, sunt cuvintele predicatorului.

-Și ce dacă sunt cuvintele predicatorului, îi răspunse Zamolxe. Ce e rău în ele? E bine să mă rog pentru toată lumea. E de la Dumnezeu. Și să fiu eu curat, e tot de la Dumnezeu. Și să mă bucur întru Domnul, e tot de la Dumnezeu.

-Da, dar roagă-te pentru alții la început, fii generos, nu egoist, nu te ruga prima dată pentru tine, nu te gândi în primul rând la tine, ci la alții.

-Roagă-te în primul rând pentru tine, auzi în gând vocea predicatorului. Pentru tine la început, să te audă și să te ajute Domnul. Domnul aude și ajută pe cei plăcuți Lui. Cei ce se roagă sunt plăcuți Domnului. Roagă-te și Domnul îți va auzi rugăciunile tale. De ce porți sutană, când arăți bine așa cum arăți? Nu haina face pe credincios.

Cineva în fiecare zi răzuia norii de pe cerul său.

În fiecare seară se ruga lui Dumnezeu din tot sufletul. Și dimineața.

Și toată ziua. Pe drum, în mașină, la serviciu.

-Doamne nu mă lăsa, Doamne ajută-mă să mereg după voia Ta, numai după voia Ta. Doamne făcă-se voia Ta.

Cineva în fiecare zi răzuia norii de pe cerul său, îl îmbrăca în sutană, și-l umplea de bucuria de a servi lui Dumnezeu.

61

-Doamne îți mulțumesc că văd și ziua de azi. Îți mulțumesc că ai vegheat lângă patul meu. Îți mulțumesc că m-ai ales și pe mine să mă bucur de zorii dimineții. Doamne ajută-mă să nu mă îndepărtez nici o clipă de Tine.

Mergând spre serviciu, purta în ochi privirea din atelierele secrete ale ființei. Văzul nevăzut privea pe Dumnezeu nevăzutul care este totdeauna și carele pe toate le-a făcut.

-Doamne, Cred într-unul Dumnezeu, Tatăl a tot țitorul, făcătorul cerului și al pământului. Doamne Dumnezeule sfânt nu mă lăsa nici pentru o clipă. Fă Doamne să fiu mereu în sânul lui Avram, să te iubesc Doamne, că ești cu adevărat fericirea lumii.

Mănunchi de busuioc sfinți fruntea celui în rugăciune.

-Frumoasă femeie, Zamolxe. Țâțe,...

-Piei satano!

-Iaca dispar, dar picioarele, pulpele, mai sus, aproape de, de pulpe, la mijloc, lângă cuptoarele de răcoare și de bucurie reciprocă.

-Piei satano! Doamne vino în ajutorul meu. Tatăl nostru care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău, vină împărăția Ta, făcă-se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ. Iartă-ne nouă păcatele noastre precum și noi iertăm greșelele greșiților noștri și nu ne duce pe noi în ispită și ne mântuiește de cel viclean, că Ta este împărăția și puterea și mărirea, Amin. Tatăl nostru care ești în ceruri, sfințeascăse numele Tău, vină împărăția Ta, făcă-se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ. Iartă-ne nouă păcatele noastre, precum și noi iertăm păcatele greșiților noștri și nu ne duce pe noi în ispită și ne mântuiește de cel rău, că a Ta este împărăția și puterea și mărirea, Amin.

Un geamăt se eliberă din pieptul lui Zamolxe. Privi femeia. Erau în mașina de circulație în comun. Înzestrată cu tot ce-i stă bine unei tinere femei. Atrăgătoare. Ea privea lumește. Zamolxe, cu privirile din atelierele secrete ale ființei, observă acest lucru. Zise pentru a treia oară Tatăl nostru. Pe chipul lui Zamolxe Dumnezeu sculptă pacea sufletească, sau Zamolxe se apropiase de împărăția lui. Nu se știe. Se rugă în continuare pentru femeia prin care satana încercase să-l robească. Se ruga să fie fericită. Să o ajute Dumnezeu să aibă

îndestulare materială, bucurii sufletești și-l ruga pe Dumnezeu să înflorească în sufletul ei credința.

62

-Coborâți la prima stație? întrebă un călător. Zamolxe nu auzea nimic. Fața și ochii lui străluceau. Călătorul, intrigat de faptul că cel întrebat nu se mișcă deloc și că nu îi răspunde, îl privi furios. De mirare făcu ochii mari. Îi închise, nevenindu-i să creadă. Privi din nou. Zamolxe semăna cu sfinții pictați pe pereții bisericii. Ochii îndreptați îndeparte. Fericirea însăși se vedea pe chipul lui.

Un alt călător îl împinse furios pe primul, jignindu-l grosolan.

Primul călător se îndepărta vrând-nevrând de Zamolxe. Lumea începu să coboare. Zamolxe mai departe în aceeași poziție, de parcă era numai privire, sau era legat, fixat prin ea. La un moment dat, datorită înghesuiei, grabei celor care coborau la acea stație, tresări. Mașina începuse să pornească.

-O clipă, cobor aici.

-Da până acum ce-ai făcut? îi repică tăios și brutal șoferul. Reuși să coboare.

-Doamne ajută-l pe șofer. Are dreptate. Dacă toți călătorii ar face ca mine, să coboare după ce pornește mașina...Doamne ajută-l. Doamne fii tu clipă de clipă lângă el, fă să fie după voia Ta. Fă să Te cunoască și el pe Tine.

Traversă strada cu grupul mare de grăbiți spre serviciu. Ajunse în ultima secundă. La birou se rugă în gând pentru el și pe rând pentru toți colegii de birou, apoi pentru cei din instituție și pentru toată lumea. Colegii citeau ziarele cumpărate în drum spre slujbă. Îl deschise și el pe al său. Războiul în țara aceea de departe face victime. Mitraliere, bombe, napalm, gaze toxice. Victime, copii, maturi, bătrâni. Fruntea lui Zamolxe fulgerător își făcu vadul mâniei. Mânie. Bărbăție. Gata să lupte. Să lupte.

-Doamne ajută, Doamne ajută, Doamne ajută. Sfinte Dumnezeule, sfinte tare, sfinte fără de moarte, Sfinte Dumnezeule sfinte tare sfinte fără de moarte, Sfinte Dumnezeule sfinte tare sfinte fără de moarte. Doamne ajută să nu fiu pătimăș, dar ajută-mă Doamne să înțeleg. Să înțeleg Dumnezeule cum pot să fiu de ajutor celor năpăstuiți de război. Un sfânt a scris că războaiele de Tine sunt date, ca o nenorocire care să zguduie și să îndrepte omnirea pe calea cea bună. Te rog pe Tine ajută-mă să înțeleg. Ajută-mă să nu mă poticnesc. Acel sfânt spune ceea ce eu nu pot înțelege și nici primi. Ajută-mă să fiu de folos celor răniți, copiilor desfigurați. Știu Doamne că mă auzi.

63

Acolo sunt copii cu degetele lipsă, fără o mână, cu părul ars, cu un ochi de scrum, cu izvorașe de sânge pe trup.

Doamne vreau să le fiu de ajutor. Ajută-mă Tu. Cum? Eu nu găsesc cu adevărat cum. Ajută-mă Tu. Mă rog ție Doamne să fie după voia Ta. Facă-se voia Ta, Doamne. Voia Ta, Doamne. Tu ești bun. Bun. Bun. Facă-se voia Ta. Ajută-mă să fac voia Ta.

Ochii atelierului nevăzut.

-Voia Ta, Doamne, voia Ta. Îți mulțumesc, Doamne, că mă auzi. Îți mulțumesc că ești lângă mine. Doamne, iată colegii mei. Fii bun iartă-mi îndrăznela de a-ți spune, dar Tu ești bun. Treci și pe la ei și cercetează-i, Doamne și ajută-i.

Colega din stânga lui avea clipe de madonă. Își răsfrângea ochii a implorație spre domnul zicând „Slavă Ție Doamne”. Spre ea zâmbea acum irezistibil Zamolxe. Din atelierul nevăzut. Zise în gând „Ajut-o Doamne”. Ea îi răspunse înflorind.

-Ajută Doamne, se ruga mai departe Zamolxe, în gând, ajut-o și pe colega din spatele meu, și pe el, și pe el, și pe ea. Doamne, și pe șefa. Nu-i de față, ea vine mai târziu. Ajut-o. Nimeni nu știe că mă rog acum, înafară de Tine, dar Tu știi că mă rog. Îți mulțumesc că m-ai ajutat să mă pot ruga. Îți mulțumesc Doamne. Of, fă să se bucure de tine și cei ce nu Te cunosc. Slăvit să fii în vecii vecilor, amin.

-Ei, gata! Pune mâna pe penel și fă-l pe Dumnezeu.

-Nebunule, nu este rău să crezi că poți să-l vezi pe Dumnezeu, dar este minunat să nu crezi că ești doar tu într-o imensitate fără margini, deci fără nici un punct de sprijin, deci fără Dumnezeu.

În câteva zeci de secunde gânduri răzlețe navigară prin Zamolxe, prin fața lui Zamolxe. Șefa, între timp sosise la birou, îl privea înluminată. Chipul lui, sculptură în lumină.

Zamolxe reveni la realitatea obișnuită pentru mersul aparent al lucrurilor. Își privi șefa. Ce privire! Limpezimi de izvor, cerul răpit în cristale de apă sfințită. Două fluvii de lumină, unite, se revărsau spre ea. Șefa surprinsă și plăcut impresionată de atâta frumusețe, se lăsă robită. Și prin ochii ei se vedeau celelalte priviri, fericite că se vedeau și ele, ale atelierului ei nevăzut. Zâmbea. Se destopea, se desrăia, se vindeca, se desufoca, înflorește, se înălța, subjuga prin înflorire. Câteva zecimi de secundă, câteva minute, nu se știe. Nici Zamolxe nu știa, nici nu-și abătuse gândurile spre a ști. Bea pe săturate din primăverile

64

acestea ale șefei: „E minunată. Iubitoare de oameni. Se frânge ca o salcie plângătoare în fața nedreptății. Se frânge.”

-Tovarășe Zamolxe mă chinuie conștiința mea de om, bucuria mea de mamă, din cauza nedreptăților. Voi fi ca o

-Ca o căprioară, doamnă. Căprioara cu putere de la Dumnezeu să aibă satisfacția că își poate apăra puii, ea fragilă căprioară, chiar și împotriva fiarelor pădurii.

Bărbia șefei se ridică puțin, genele coborâra abia vizibil, petale de ghiocei, primăvară. Primăvară cu toate florile ei, cu toate siguranțele toamnei, fructe zămoase, cu seva interminabilă a veșniciei.

-M-au fugărit tovarășe Zamolxe și m-au umilit. Și m-au umilit și m-au fugărit. Nici nu mai aveam puteri să fug Nuiele usturătoare și spini de foc. Trebuia. Trebuia să fug. Nu puteam să cad. Puiul meu, Loreta, fiică-mea. Vă iubesc ca pe propriul meu copil. Sunteți -Copiii Dumnevoastră. De aceea ne adresăm Dumnevoastră ca unei mame. Cu încredere. De vă supărăm, e fără voia voastră. Dăm voie nouă înșine să navigăm în voie în larg, convinși că suntem nevinovați ca niște copii.

- Nici-o îndoială. O să vă apăr.

-Ca pe puiul Dumnevoastră, Loreta. Doamnă, numai la gândul că știți că noi știm că ne sunteți ca o mamă și vă umpleți altarele sufletului de bucurie. Domnul să vă ajute să rămâneți mereu căprioara ce se bucură de puiul ei. Să nu lăcrimați niciodată. Nu fecioară îndoliată, ci bucuria sfântă.

De data aceasta auziseră toți colegii de birou.

*

Cineva a căzut dintr-odată. Unde, când și de ce? A căzut sufletul șefei. Nu se mai priveau, ea și Zamolxe, unul în oglinda celuilalt, unul în privirile interioare ale celuilalt, unul în altul, același, aceeași. El se ruga. Ea s-a întors în noapte.

El nu știa și nici nu ar fi putut crede așa ceva.

Zamolxe doar se făcea că lucrează. Se ruga. După rugă, s-a rugat și pentru spor în muncă, a munci fiind plăcut lui Dumnezeu, rezolvă problemele de serviciu. Veni ora plecării. Zi spornică.

Șefa își pierduse sufletul. Înflorise, dar nu cu lumină adevărată.

Există lumini fără viață, țărături ademenitoare? Țărături? Corabia

65

vine spre țărături? Țărătura e primitivă, cu stânci ascunse sub apă?

Corabia sa proprie? Nu se știe că sunt stânci ascunse sub apă, săbii?

*

-Pierzarea și gloria pământului stau în să sau în să nu. Să ucizi, să faci rău, să necăjești, să înșeli, să te bucuri de nenorocirile altora, să tragi focul mai mult sub oala ta, etc...Să nu ucizi, să nu faci rău, să nu, să nu...

Așa cum în viață lupta pentru a avea stârnește concurența murdară, oare nu vom ajunge să ne bucurăm doar de drumul curățeniei sufletești, de o concurență curată, de o bucurie curată?

Domnul Iisus, Pâinea lui Dumnezeu.

Două lumi diferite suntem. Ne întâlnim doar prin faptul că avem aceeași formă concretă, trupul. Prin trup se stabilește contactul dintre

aceste lumi. Lumea credincioșilor, una, și cealaltă, a necredincioșilor. Necredincioșii tot trag focul mai mult spre oala lor, chiar și cei ce se bat cu pumnul în piept că sunt așa și așa. Credinciosul are pe cineva care nu-l lasă să mintă și să se mintă, pe Domnul.

*

Zamolxe se oprise din lectura cărții. De fapt abia o începuse. Gândurile se coborau spre el, stol alb, curate, limpezi. Îi trecu prin gând să le rețină prin scris.

-Nu Doamne nu mă lăsa să scriu, pentru că acum nu sunt pregătit pentru așa ceva. Gând de om mic, bucurie parșivă, gustul și mângăierea gloriei au tresărit, m-au cuprins de-odată cu intenția de a reține în scris lumina Ta. Nu mă lăsa pradă lor. Nu mă lăsa să mă mint. Nu e o pornire sfântă.

Sutana de călugăr îi acoperi trupul. Singur în cameră. În genunchi.

-O Iisuse Hristoase din Nazaret, eu știu că nu sunt singur, că tu mă auzi. Ajută-mă nu după meritele mele, ci după mare mila Ta.

Luminează-mi pașii spre gloria Ta! Doamne Dumnezeule ajută-mă să găsesc drumul adevărului, drumul luminii, drumul veșniciei Tale și rogu-Te îndreaptă-mi gândurile și faptele în așa fel încât să nu te părăsesc niciodată.

66

-Să ne blânduiască Dumnezeu, îi zise badea Vasile. Badea Vasile era un consătean. Trăia la sute de kilometri, în satul lui, dar a apărut instantaneu, să-și facă semnul crucii în fața lui Zamolxe și să-i spună să ne blânduiască Dumnezeu.

-Ascultă dragu badii, ascultă de cele sfinte că Dumnezeu e mare și bun. Să-ți ajute Dumnezeu.

-Bade Vasile mai rămâi, mai rămâi!

Badea Vasile se îndepărta cu fața către Zamolxe. Se îndepărta făcându-și cruce. Zamolxe îl urmări cu privirile până în sat. Biserica primea pe credincioși la rugăciune. Duminecă. Băteau clopotele. Ochii lui Zamolxe se întristară. În satul lui și al lui badea Vasile biserica nu mai avea preot.

-Doamne, Tu ești acela ce mă faci să văd acestea? Preot, Doamne?

Facă-se voia Ta. Tatăl nostru care ești în ceruri sfințească-se numele Tău, vină împărăția Ta, facă-se voia Ta, cum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi și ne iartă nouă păcatele noastre, precum iertăm și noi greșelele greșiților noștri și nu ne duce pe noi în ispită și ne mântuiește de cel rău, că a Ta este împărăția și puterea și mărirea, Amin... precum în cer așa și pe pământ, pâinea noastră cea de toate zilele...Pâinea? O păcătosul de mine, ce slab sunt, o, ce slabă putere de concentrare am. La cuvintele Tatăl nostru m-am gândit la Domnul și apoi m-am rugat fără să mă

mai gândesc, până la cuvântul pâine. La fiecare cuvânt să mă gândesc la Domnul, prin fiecare respirație și bătaie de inimă! Am auzit doar de acel călugăr dintr-o mănăstire românească. Trăiește. Atunci când se roagă, sau vorbește cu oamenii, când gândește, cu fiecare respirație, cu fiecare inspirație și expirație, pronunță mereu numele lui Iisus. Aude pulsul inimii și fiecare puls este o invocație. Iisus. Iisus. Iisus. Hristos. Hristos. Hristos. Iisus, Iisus, Iisus, Hristos, Hristos, Hristos. Tatăl nostru care ești în cer....și nu ne duce pe noi. Cum? Nu înțeleg, Doamne și nu ne duce pe noi în ispită. Cum, Doamne, cum să înțeleg?

-Roagă-te, roagă-te și Domnul te va lumina. Roagă-te pentru tine, pentru cei apropiați, pentru rudeni și cunoscuți, pentru cei morți. Călugărul acela ce invoca prin fiecare respirație, prin fiecare bătaie a inimii, pe Iisus, îl atinse cu degetele pe frunte. Zamolxe îi îmbrățișă genunchii și începu să plângă. Cu fiecare lacrimă se elibera. În brațele

67
lui, genunchii Mântuitorului. Zamolxe se retrase. Genunchii Mântuitorului? Nu putea merita atât de mult.

-Doamne, fericit sărut pământul, că doar picioarele Tale l-au atins. Doamne, iată că sunt în drum către Tine. Să mă ajuți Doamne să vin după Tine. Mulți ucenici ai Doamne. Eu nu îndrăznesc să mă apropii, dar mă țin aproape de grup. Te rog să faci în așa fel, încât să mă poți primi și pe mine. Tatăl nostru care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău, vie împărăția Ta, facă-se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi și ne iartă nouă păcatele noastre, precum și noi iertăm greșelele greșitorilor noștri și nu ne duce pe noi în ispită și ne mântuiește de cel viclean, căci a Ta este împărăția și puterea și mărirea, Amin.

Chipul omului ce se rugase nu mai semăna cu chipurile lumesti. Se ridică din genunchi. Își făcu ordine în cărțile de pe masă și ieși în oraș, să se plimbe. Se simțea în sutană.

-De ce în sutană, când sunt în pantaloni și în cămașă?

*

-Când pălește cerul, unchiule?

-Cine îți șoptește întrebările, tușica? Cerul, tot cerul pălește într-o clipă când omul e amărât.

-Tu ești amărât, unchiule?

Unchiul era obosit. Fruntea biciuită, contorsionată. Nepotelul declanșase o adevărată reacție a durerii, a amărăciunii. Își învinsese unchiul.

În locul răspunsului nerostiti atunci, acum când rememora scena, în timp ce mergea pe stradă, îi zise:-Bunicul e puternic, dar e singur, acolo, departe. Unchiul e puternic, dar crapă în fiecare zi, moare,

nepoțelule, pentru că nu are unde să își aducă tatăl, adică pe bunicul tău. Nu are o cameră. Și e încurcat în viață, unchiul tău, într-un hal fără de hal. Nepoțele, unchiul tău se va face scrum, făină, nisip, de durere. Dacă va muri bunicul tău fără să-l fi adus la mine, sau fără să mă duc eu la el, să-și trăiască ultimii ani lângă mine, lângă fiu, nepoțele, nu singur...

Și Zamolxe își articulează o palmă de început să amețească. Se răzimează de un pom. Sufletul, întristat.

68

*

-Doamne ajută-l pe tata. Doamne iartă-l de păcate. Doamne, Doamne, Doamne.

Și nu putu să-l roage pe Dumnezeu să-l ajute pentru a-și aduce tatăl, să-și găsească locuință. Credea că ar cere bani, sau așa ceva. Lui Dumnezeu să-i cerem să ne ajute să avem un suflet curat și să se facă voia Lui.

-Tată nu trece dincolo de viața aceasta înainte de a locui un timp împreună. Tu ai fost și rămâi cel mai grozav om de pe fața pământului. Tată, nu mă lăsa. Plâng, da, plâng. Mi-e dor de tine, dar nu mai sunt copil, nu mai pot ajunge unde vreau. Sunt om în toată firea. Și așa m-am încurcat în viață!...Iată amiaza vieții mele, iată amurgul tău. Nu vreau să nu înțeleg nimic, nu pot să nu te iubesc, nu se poate fără mângâierea ta, tată. Nu pleaca, nu pleca. Trebuie să ajung până la tine.

Iată Doamne, îți mărturisesc durerea mea. Vreau să locuiesc cu tata. Doamne nu știu voia Ta. Să se facă voia Ta. Ah, tată, cât de doru-mi este de tine. Cum să te chem aici, când mănânc pâine goală. Tu te-ai amărî și mai mult. Doamne, Doamne ajută-l Doamne să te cunoască și el pe Tine. E necredincios. Te-a înjurat, te-a înjurat toată viața. Cer Doamne, cu curaj, să faci în așa fel încât să te cunoască și el pe Tine. Tu ești veșnic, Dumnezeule și dacă tu ai grijă de tatăl meu, înseamnă, oh cât de mult ar însemna! Chiar dacă ar însemna să nu locuim împreună în viață, ah, ah, după moarte, în împărăția Ta, fericiți, eu și tatăl meu.

*

Adevărata glorie, adevărata mândrie, adevărata bucurie sunt în drumul către Dumnezeu, Slăvit să fie numele lui în veci de veci! Deci roagă-te și lasă-te de gloria, mândria și bucuria pământească, rădăcini al amorului propriu, egoismului și pornește către Dumnezeu, cu toată ființa, pentru a te bucura și tu și pentru a bucura pe frații tăi și pe surorile tale, spre mândria și bucuria pământului. Abia așa vei înțelege

cuvântul egoism, când vei vedea ce înseamnă să fii cu adevărat generos.

69

*

-Trenul. Toți aleargă spre el. Se urcă, unii mai comozi, alții la înghesuială. Din ce în ce mai repede spre dezastru. Nu există mecanici și nu poate fi oprit de mecanici. Doar de omul viu, de trupul lui. Să iasă înaintea trenului. Cine să iasă? Că trenul nu se va opri. Va înainta cu furie spre cel viu. Cine vrea să fie în fața trenului? Impulsul din toate lucrările. Ajută-mă pe mine. S-a învățat trenul acesta cu sângele Tău. Golgota cu brațele deschise, în fața trenului, să-l oprești.

Mulți nu mai urcă în trenul acesta. Unii coboară. Cei ce coboară și cei ce nu urcă, sunt frații mei. Doamne ajută! Eu mă duc înaintea trenului. Tu ne lași să alegem și să ascultăm sau nu vocea Ta. Iacă, eu o aud și mă duc, nu cu părere de rău, ci cu bucurie. Înaintea trenului. Ochii lui Zamolxe, plini de lumină. Învelit în melodii. Cânta. Pe stradă.

O Iisus, vin cu Tine,
Până sus pe Golgota,
O rămân, Doamne, cu Tine,
Chiar pe cruce de aș sta.
Ești aici la ruga noastră,
Prin păcat Te răstignim,
Dar de azi suntem cu Tine,
Păcatul să-l ispășim.

O Iisuse, vin cu Tine,
Până sus pe Golgota,
O rămân, Doamne, cu Tine,
Chiar pe cruce de aș sta.

Ore după ore treceau. Iisus îl vede și-l aude.

Ești aici la ruga noastră. Doamne spune-mi de-i mai bine „Ești aici de mila noastră”.

-Fraților nu trebuie să vă simțiți ofențați că Domnul ne ajută. Mila aceasta este bucurie sfântă, nu supără, nu lezează. Dimpotrivă.

70

*

-Sărut mâinile, doamnă!

- Bună ziua tovarăși. Să știți că sunt venită la serviciu devreme, dar am fost chemată pentru a rezolva niște probleme majore. Instituția are nevoie de serviciile mele. Așa ceva nu vă privește pe dumnevoastră. Eu am voie să vin, cum prea bine știți, când vreau. Mă simt obligată să vă spun, că doar suntem colegi, nu? Am fost la ministru și la, știți

voi la cine, pentru, știți dumneavoastră. De altfel nu vă privește.

Șefa continuă cu altă voce, adresându-se lui Zamolxe.

-Domnule Zamolxe ești dat afără din insituție. Fără discuție, domnule! Din serviciul meu, deci și din instituție.

Șefei i se promise un ciolănaș de o sută de lei în plus la salar, dacă face un loc liber în serviciul ei. Propunerea veni din partea dușmanilor șefei. Una sută lei. Nu era convinsă că se vor ține de cuvânt, ba credea contrarul, dar una sută lei...O cuprinseseră nămolurile nopții. Colți mascați de zâmbet. Săbii ascunse. Stânci sub apă. Furtună din senin împotriva lui Zamolxe. Alianță. Unele colege auziseră că Zamolxe ar fi posibil să-și dea doctoratul și dacă s-ar înființa, așa cum se zvonește, unele colective de cercetare, el ar avea unele șanse să fie ales șeful uneia din aceste colective. În orice caz, cu capul lui, mai devreme sau mai târziu, tot le-ar depăși net, așa că nici șef să nu fie și chiar de nu ar fi șef, nici mai inteligent să nu fie, ci pur și simplu să fie dat afară. Așa-i trebuie!

Îi sustraseră din materialul cules și se opriră la cuvântul...incapabil.

El își îndrepta razele gândului către miezul razelor, către

Dumnezeu. Își aminti de cuvintele unui credincios plin de râvnă: „Da Doamne, atunci când ne apropiem cu curaj de Tine, satana se repede asupra noastră cu furie, să ne sfâșie, să ne împiedice, prin loviturile vieții”. Iată că am ajuns să pricep și să trăiesc însumi acest adevăr. Sunt umilit. Au recurs la o regie mârșavă. Nu le urăsc. Rogu-Te pentru ele, iartă-le.

-Nu, iubitul meu prieten, nu mă apăr, se mărturisi unui prieten. Nu, nu mă apăr. Regret, dragul meu, dar eu nu pot, nu trăiesc cu răutăți, nu urăsc. Așa cum există monștri de răutate, tot așa există și statornicii de bunătate. Unii nu pot renunța la eul lor, la eurile lor, la amorul propriu, dar ceilalți renunță la răutățile și la bucuriile egoiste, punând în locul lor plăcerea de a ajuta pe alții, puterea de a nu urî și

71

de a nu face rău în nici o împrejurare, nici chiar dușmanilor lor personali. Una din persoanele care m-au lovit pe la spate, este convinsă că dacă nu poți face rău, nu realizezi nimic în viață. Mi se veselește sufletul și nu-l pot întrista cu obiceiuri lumești.

*

-Nici țintuit în cuie pe cruce nu a urât, nu a blestemat, ci s-a rugat pentru noi. Răutatea este apanajul indivizilor inferiori, primari. Bunătatea este a lui Dumnezeu. Eu rămân lângă Dumnezeu, acum și-ntotdeauna. Amin. Preot. Doamne ajută! Fă Doamne să ajung un preot adevărat. Din șapte zile, șapte să alerg după sufletele oamenilor, pentru a le mângâia și îndrepta spre Tine. Ajută-mă să fiu preot adevărat, să aibă la cine veni cei necăjiți. Ajută-mă să fiu preot, nu

plătit de lume, ci să alerg după plata de la tine, plată în bucurie sfântă. În ziua aceea, în cameră, singur, Zamolxe se ruga fără întrerupere, ceasuri întregi. Stătu de vorbă cu Dumnezeu, cu cuvintele ce-i veneau la îndemână, spunându-i tot ce gândea, dar mai ales rugându-l să-l ajute și mulțumindu-i pentru bucuria ce i-a dat-o, de a se putea ruga. Citi în Buble și în cărțile de rugăciuni. Era ortodox, catolic, pentecostal, adventist. Ca albina, bucuroasă de prezența florilor de lumină. Simțea o presiune fiziologică pe frunte, la întâlnirea genelor. Presiunea creștea odată cu intensitatea rugii.

*

La serviciu. Șefa se repezi cu ghiarele și dinții la el. El zâmbea cu ochii și cu fața. Zâmbea sufletul lui. Șefa se opri la un pas de el, imobilizată. Îi căzură ghiarele și dinții. Literalmente se întoarse și alergă în fugă spre biroul ei, refăcând distanța dintre ea și Zamolxe. Îl privi din nou, lung, cu o față tâmpă, adresându-se nimănui: - Nebun, e nebun, e dat afară, e șomer și el zâmbește.

72

Pe coridoare, fetele, femeile din instituție se apropiu de el ca atrase de o putere necunoscută. Îi zâmbeau, cum nu mai zâmbiră, limpede, limpede, așteptând parcă mângâieri esențiale, necunoscute. Se luminau la față și se vedea odihna și linștea înflorind pe chipurile lor. Nu știau de ce, dar drumul lui nu trecea neobservat. Zamolxe înțelese. Dumnezeu îi auzise rugăciunile și-i dăduse puterea blândeții, curățeniei. Apropierea aceasta subconștientă a femeilor, ele nici nu știau că Zamolxe e credincios, nu mai era primită ca altădată, cu senzualism, cu fusta jos și jos chiloții. Nu mai era primită cu plăceri egoiste, ci cu bucuria fericitului în fața căruia sufletele se veselesc. Zamolxe înțelese că mâna lui Dumnezeu este deasupra capului său și în timp ce se pune la cale umilirea, compromiterea și azvârlirea lui din serviciu, el știa acestea, senin și împăcat cu sufletul său, se ruga pentru scriitorul decedat cu zeci de ani în urmă, pentru numele întâlnite în ziarele ce le citea, pentru persoanele de pe stradă și pentru colegi, pentru rudenii, pentru cei apropiați, pentru toți și pentru toate și pentru pământ și pentru cer și pentru univers și pentru el, Zamolxe și pentru dușmanii lui, să-i ierte Dumnezeu

-Slăvit să-ți fie numele, Doamne!

*

-Habuaba. Girigări, crau, crau, crau, îhî, îhî, eu sunt șefa. Înger.

-În loc să fiți numai în rugăciune, nici la vârsta aceasta nu încetați să mușcați pe cei buni. Suflete proaspete. Pe tinerii buni.

-Dar pe mine mă cunoști? Sunt pulpele, femeie. Bărbatul care știe stăpâni femeia, poate stăpâni și o țară.

-Îți felicit pe toți. Eu vreau să mă bucur numai de serviciile pe care le

fac Domnului și oamenilor, nu de plăceri personale. Tatăl nostru, vino-mi în ajutor.

În seara aceea adormi fericit. Femeia veni și în vis. O pofti să meargă la altcineva, poate va găsi ceea ce caută. O binecuvântă. Ea îi mulțumi și dispăru. Zamolxe își dădu seama că acestea se întâmplă în vis și se bucură de harul dumnezeiesc ce se revărsa asupra lui.

-Girigări, mâr, crau. În somn am venit să te despopesc. Eu n-am putut fi bună cu cei buni și clar, nici cu cei răi. Tu poți? Dacă eu nu
73

am putut, nu voi permite nici unui cunoscut să poată. Mie trebuie să mi se gudure toți. Eu sunt Fecioara, căprioara, mama Loretei, șefa ta.

-Cum îndrăznești să joci rolul imaculatei? Piei, satano, din visul meu!

-Nu. A sosit timpul să îmbuc o bucățică din sufletul tău.

-Prea târziu. Acum nu se mai poate. Pentru mine a început timpul lui Dumnezeu, Îl văd, îl aud, îl simt și mă duc cu el. Flăcări o cuprinseseră. Dispăru, vârtej de foc.

Zamolxe se lăsă de iubirea trupească a femeii, se lăsă de fumat, de băuturi alcoolice și de la o vreme deveni lactovegetarian.

*

Noapte rece. Zamolxe trece pe bulevardele pustii. Unde să-și pună capul nu are. Unde să doarmă nu știe. Se apropia miezul nopții.

Zamolxe, la mahala, la margine de oraș. Ațipi în picioare cu gândul la Domnul. Câteva secunde îl cuprinseseră somnul și trupul se-ncinse în grabă cu o parte din puterile prelinse de oboseală. Și se trezi și călători mai departe prin noapte. Pământul și cerul erau aproape.

Toate tainele stătură-n loc să le privească. El nu ura pe nimeni și nici nu era revoltat că n-are unde să doarmă și că ațipește de-ampicioarele.

-Nu se știe cât va dura, dar tot nu plec de lângă Domnul.

Răutatea, în timp ce Zamolxe adormi pe treptele unui magazin, îl trezi și-i zise: -Dacă Dumnezeu e bun, cât de curând vei avea casă și serviciu.

-Ticăloaso, Dumnezeu e bun și dacă nu-mi găsesc serviciu și casă. Hai, șterge-o!

Ia uită-te la el, nemâncat, nedormit, înțepenit de frig, da bățos. Nu cumva te crezi Cristos?

-Nu.

-Nu ți-e milă de mine? De ce mă alungi în stilul acesta? De ce ești dur?

-Doamne ajută-mă. Zamolxe îți cere ajutor. Trupul meu Doamne nu are puteri să stea mereu cu fruntea către Tine. Sunt țărână, Doamne.

74

Ajută-mă. Doamne Dumnezeule Sfânt, primește Te rog să viețuiesc

după voia Ta.

Sub frunte simți din nou presiunea puternică.

Zilele trecură doar cu pâine, apă și rugăciuni. De la o vreme

Zamolxe privi lumea din jur. Aproape că uitase de ea.

-Uluitor. Mulțumesc Doamne că mi-ai arătat ce e lumea. Înnebunită după femei, băutură, bogăție. O, mică și neajutorată e și mare ajutor are, prin faptul că nu o lași singură niciodată! Nu credeam că omul poate fi atât de bogat și fericit cum sunt eu acum. Doamne, mă rog pentru sălciile acestea, pentru apa aceasta curgătoare și pentru mine și pentru mine. Disperații de pe stradă, mamele necăjite, cu pruncul în brațe, flămânde, în derivă pe fața pământului, vagabonzii fără casă, prietenii, cunoscuții mei și necunoscuții. De aceea mă rog pentru mine, ca să mă ajuți ca toți aceștia să aibă la cine veni. Să fiu mângâietorul și sluga lor. Să poată bate la poarta inimii mele. O, cât de multă nevoie are lumea de preoți adevărați.

Pașii profetului. Iată urmele în sufletul meu. Tănuitele lui drumuri.

Iisus este peste tot, clipă de clipă pentru cei ce-l cheamă în ajutor.

Doamne, Te-am recunoscut! Doamne Dumnezeu mă rog Ție cu lacrimi în ochi să luminezi calea noastră întărindu-ne mereu în fața furiei întunericului. Ne rugăm Ție ajută-ne să creștem până la perfecțiune, la fericire. Tatăl nostru care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău, vină împărăția Ta, facă-se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ. Pîinea noastră cea de toate zilele, dă-ne-o nouă astăzi și ne iartă nouă păcatele noastre, precum iertăm și noi păcatele greșiților noștri, căci a Ta este împărăția și puterea și mărirea, Amin.

Zamolxe simți o stare de presiune puternică și aproape se fărâmă, sau uită de tot de el însuși. Nu-i venea să se mai ridice din rugăciune.

Ar fi rămas așa, cât timp i-ar mai fi fost dat să trăiască.

Tot ce până acum era pricini de nefericire și zbucium, dispăruse.

*

-Doamne vreau să fac pelerinaj din oraș în oraș, din țară în țară, cu un grup de credincioși veritabili. Să Te cântăm și preamărim pe Tine. Și vor veni după noi peste mări și țări, animale domestice și sălbatice, cumiști și fericite. Nimic nu-i este imposibil celui ce crede cu

75

adevărat. I se supun toate, gânduri, simțăminte, voință, ape, munții și cerul și Tu Doamne și tu i Te supui, prin faptul că începe să învețe să vieze în Tine.

*

-Ce e, doamnă? Ce e cu agitația aceasta pe dumneata? Ce e cu orgoliul acesta? Ce e cu perversitatea aceasta morală? Drept cine vă credeți? Inteligența lumii? Că doar ați spus într-o zi că Iisus a făcut greșeli. Domnul știe cu adevărat totul. Taina lui noi o știm în parte, o

bănuim în parte, dar ființăm în ea. Mare este minunea lui Dumnezeu. Iată, trupul acesta nu mai e. Toate se împământ, dar niciunul din noi nu e împământat.

*

-Oh fraților de muncă, de serviciu, îmi amintesc. Elementele primare din mine le-am dominat dezactivându-le mereu, nelăsându-le să se manifeste. În locul lor se răspândea puritatea sufletească. Unii mi-ați respins-o cu violență, afirmând că nu aveți nevoie de ea. Iată că sunt departe de voi. Ar fi fost mai bine dacă aș fi rămas în continuare cu voi? Dar frații mei, de câte ori nu procedați între voi, cum v-ați purtat cu mine?! Pe vremea aceea eram...o, ce eram! Călător către inima lui Dumnezeu. În stadiul de credincioșie ce mă aflam, încă nu eram credincios, n-aveam la cine să strig după ajutor, decât tot la Acela pe care încă nu-l cunoșteam îndeajuns. I-am zis: - Nu mă lăsa Doamne! Și nu m-a lăsat.

*

Din atelierele secrete ale sufletului, din rațiunea ființei universale, Zamoxe privea spre rațiunea de la care merge și spre care merge lumea. Șopti: -Oamenilor, oamenilor, în fiecare dimineață, în câmpul muncii, toți să ne rugăm Domnului. Mulți nu vom vrea. Câte răutăți nu se fac din constrângere și din obișnuință. Prin constrângere să facem binele. Rugăciunea este pacea, nonviolența. Cui nu se roagă să

76

i se taie din salariu. Ce nu fac unii pentru câțiva lei în plus! Toți se vor ruga... Să ne rugăm nu numai individual, ci și colectiv, în fiecare zi. Știu Dumnezeule că tot ce este bun în fapta și mintea mea de la Tine precede. Nu eu gândesc și fac bine, ci Tu, adevărata mea slugă. Dacă preoții ar fi cu adevărat slugile Tale...

*

Doamne, fețele bisericiești au fost și șefi de stat. Celor grăbiți cu judecarea prelaților care au avut funcții în viața laică, fără să neg unele rele și nelegiuite situații, le atrag atenția că răul făcut de fețele bisericiești este infinit mai mic, față de răul ce l-a făcut și-l face lumea prin șefii ei și prin ea însăși. Le atrag atenția că din toate filozofiile, cea care a făcut și face cel mai mult bine omenirii este filozofia creștină. De vor fi fețele bisericiești, cine știe?! Iar șefii, prin unele părți ale lumii, ar fi trebuit să fie obligați prin lege să locuiască într-un mediu de modestie monahală. Indiferent de răsplata sau nerăsplata lumii, să fie plini de râvnă, să-și primească plata de la Tine. Birourile, locuințele particulare să fie cu puținele de trebuință unui monah. Și să se poarte cu înfrânare de la cele lumești, de la mâncare, de la băutură, ca și monahii. Și să țină posturile. Câți în asemenea condiții ar mai vrea să fie șefi?! Dar voi fraților

necredincioși, atei, materialiști, etc..., care v-ați urcat la cârma popoarelor, ce ați spune ca aceste reguli să se aplice și vouă?! Câți vor mai rămâne șefi? Cât privește pe cei ce au prins pofta dictaturii, șefiei pe viață, ar dispărea din vârful funcțiilor lumești.

Când o să apară, când o să descoperim acel dedector de oameni, de omenie? Tot la Tine se ajunge, Doamne, până la urmă.

*

Doamne am trădat alături de ceilalți, am trădat mereu. Ca ateu nu puteam ajuta mereu. Nu, nu există ajutor mereu, decât în lumina din lumină, în credința față de Tine. Am trecut pe lângă cunoscuți de atâtea ori în viața mea, deși știam că de mă opresc, îi pot ajuta. Fiind mânat de interesele mele, nu mă opream. Treceam pe lângă oameni.

77

Aveam nevoie de mine. Nu aveam timp nici pentru mine. Toate îmi scăpau printre degete, chiar și propria-mi viață.

Dedectorul de omenie. Cel ce se lipește cu adevărat de Tine, a descoperit binele și lumina. Venirea lui Iisus este acel dedector de omenie care va alege grâul de neghină. Lumină din lumină. Rațiune din rațiune. Cuvântul. La început a fost cuvântul, viața, logosul, adică rațiunea. Când vom fi și noi produsul Logosului, rațiune, atunci va fi venirea lui Iisus. Cam deodată dedector de oameni nu avem, iar cel ce crede, se întărește și crește în principiul omeniei.

*

Singurul exercițiu de depoluare a sufletului e rugăciunea, credința.

*

Cu cât nu te rogi într-o zi, cu atât ți-s nesuferiți unii oameni, sau sunt supărători. Cu cât te rogi mai mult cu atât ești mai fericit, fiind împăcat cu toți și însuflețindu-i pe cei din jur. Dacă pe unii îi ajuți, sau îi influențezi foarte puțin, nu dispera și vezi dacă Dumnezeu are motive temeinice ca prin tine să-i influențeze și vei vedea că trebuie să te schimbi încă mult. Cu vremea nimic nu va fi imposibil.

*

Să recunoaștem că de cele mai multe ori puteam să facem bine, de am făcut, puteam și mai mult, dar nu am făcut pentru că am fost mici, lași, egoiști, sau mândri.

-De ce oare oamenii nu se ajută cu adevărat?

-De la o vreme omul constată că e prea slab pentru el însuși.

Credinciosul crește și se întărește prin Domnul, ateul...

*

Mângâietorul. Trupul răni. Mănunchi de spini pe cap. Măinile și picioarele străpunse de cuie. El ne roagă pe noi! El vrea să mângâie, să ajute! Nu, nu, nu, un astfel de cerșetor nu poate fi refuzat, chiar

78

dacă am uita că e Împăratul lumii. El nu ne obligă cu biciul, să mergem după el, ci cu inima.

*

A deveni preot, a fi servitorul oamenilor, nu e o problemă personală, ci o problemă a oamenilor, a tuturor. Atunci de ce nu am curaj, de ce mă împiedec de mine însumi, Doamne? De ce sunt laș?

*

La Teologie, sau la sectari, dar să fiu undeva. Confesiunile...puncte de vedere. Se ciocnesc între ei și necredincioșii. Nu-i înțeleg dezbinați. Îi simt la un loc. O turmă și un păstor.

Să cer ajutorul preoților, pastorilor...M-ar ajuta. La Teologie, să fiu student, să fiu preot. Doamne, preot, Doamne, preot, Doamne, preot. Să cer să fiu călugărit. Călugărit. Doamne să pot să mă rup de lumesc, te rog.

*

Omul e liber să aleagă prin el însuși.

*

Ai naiba măcelari mai suntem și noi oamenii. Puiului acestuia i s-a împăturit gâtul și hârști cu cuțitul, hârști. Milioane, miliarde de pui, la abatoare, la casele oamenilor, pe câmp, în păduri, hârști, hârști. Și oamenii își fac între ei hârști.

-Poftă bună Zamolxe, își zise cu sfială lui însuși. Tragi cu dinții de piciorul puiului?

-Mănâncă și popii și călugării. Mănânc și eu, ce să fac?, răspuse destul de abătut

-...

79

-Când? Nu mai am timp din cauza serviciului. Aglomerat. Nu mai ajung să le fac pe toate. E drept, când alergam cu râvnă după Domnul, aveam timp și puteri, acum simt că nu mai pot.

După a pauză continuă rostind doar cuvintele, doar prin rostire revendicându-și apartenența la specia ființelor cuvântătoare, de parcă nu ar fi fost de față: -Sunt aglomerat. N-am timp să mă pregătesc pentru admiterea la Teologie. Nu mai ajung să le fac pe toate. Se simți viața în el doar când mărturisi că atunci când alerga după Domnul avea timp și putere.

*

Când nu mergi pe drumul sfințeniei, spre a avea bucuriile cerului, mergi pe drumul lumesc și ai bucuriile lumii.

*

Fredona un cântec de muzică ușoară. Toate sunt senzuale. Deodată amuți. Din toate și din tot se auzea o melodie sfântă. Se rușină și ceru iertare Domnului. Slăvile zărilor se văzură din nou.

-Fraților!

Era în sutană albă, imaculată.

-Fraților facem multe pentru om. Nu facem însă pentru esența lui unică, s-o îngrijim, s-o stimulăm. Pedagogia, psihologia, o penibilă ratare până acum. Învățăm copiii cum să învețe, dar nu știm cum să-i învățăm să fie oameni, nu știm să ne punem permanent la îndemână mijloace eficiente pentru a lupta împotriva răutăților și micimilor noastre și să ne păstrăm, sau să ne impunem omenia. Existența noastră are chei pentru unele taine. Isus nu a cedat tentațiilor lumii. Iată o cheie.

Când îți vine un gând dușmănos, rău, față de vecin, alungă-l imediat. Învăță-te, dresază-te, exersează și vei putea alunga micimile, răutățile, neomenia, din clipa încolțirii în gând. E cel mai bărbătesc și adevărat fel de a fi. Aici ar trebui să fie adevărații lauri. Cu vremea te vei obișnui să alungi gândul rău. Și dacă totuși gândul a devenit vorbă, tu fiind deja un virtuos alungător de gânduri rele, îți va fi mai ușor să oprești făptuirea răului prin vorbe și îți va fi mai ușor și te vei simți bine, cerându-ți scuze sincere imediat. Și dacă totuși ai

80

ajuns să faci răul prin fapte, fiind un soldat încercat în alungarea răului încă la apariția lui în gând, în instinct, în vorbă, îți vei încerca puterile să repari răul făcut. Fraților, ceea ce vă spun nu sunt vorbe, nu e teorie. Alungă gândul rău prin rugă. Insistă. Îvingi! Așa, la fel, la cuvânt și faptă. Și atunci? O, filozofilor, psihologilor, pedagogilor, se știe demult. Scupoli știa atât de mult încât merită să nu aruncăm în uitare darurile de preț ale înaintașilor.

Exercițiul de omenie. Principiul omeniei. Ședințe colective teoretice și practice. Exersare individuală.

Nu observați că facem totul pentru a ști cât mai multe, dar nu facem aproape nimic pentru salvarea acestei minunate forme de manifestare a existenței, omul.

Nu observați că amorul propriu este adevăratul rege al pământului. Mândria oarbă, prostească. Suntem supușii acestora. Da, da, amorul propriu, mândria. Tu, inteligentule, din amor propriu, din mândrie nu lași în pace pe cel mai împiedecat la minte să zică și el ceva. Tot tu vrei să te vezi și în consecință, tu cel ce înțelege, îl chinui pe cel ce nu te înțelege, îl chinui. În parte ai putea proceda altfel. Și el suferă tot din mândrie, ca și tine. Mândria aceasta poate fi și un fel de lezare a personalității. Și jena, într-un fel, e o latură a mândriei. Și invidia, chiar în gând, împotriva celor ce ne-o iau înainte, reușind, sau afirmându-se în viață, e tot un amor propriu. Amorul propriu suprimă și înlătură buna vecinătate, loialitatea, istituind relații de interese, de o concurență parșivă, de malștină mutuală.

așa mai departe. Și chiar greutăți fiind, că ele există, Dumnezeu ne-a dat rugăciunea, ca prin ea să ne vină în ajutor.

*

Să nu ucizi pe aproapele tău. Să nu ucizi fiii pământului.

*

Totul pentru vânzare, totul pentru vicleșug.

*

Adevărat, adevărat vă spun că dacă nu se naște cineva din apă și din duh, nu poate să intre în împărăția lui Dumnezeu.

*

84

Zamolxe recunosc faptul că e laș. Lașitatea l-a împiedicat să meargă pe căile Domnului. Înțelese că este o împărăție ale cărei porți îi sunt deschise lui și tuturor.

Îmbrăcat într-o sutană simplă, încins la mijloc cu un cordon, Zamolxe călugărul plângea.

Înțelese că numai chemându-l pe Dumnezeu în ajutor, numai făcându-ți din el un prieten de viață, poți reuși să aperi pasărea albă, pasărea de vis. Rupând prietenia concretă cu Dumnezeu, constați că singur nu ești în stare decât să te faci vânătorul păsării albe de vis. Mai rar sau mai des, mai crud sau nu, din când în când, tot o strivești. Pasărea albă de vis, săgeți trimise de tine, rubine de sânge din pasărea albă de vis.

*

O melodie sfântă, aripă albă de ideal, fâlfâi aproape. Sângera.

*

Călugărul plângea în tăcere. Și parcă trase cerul în fața lui și el însuși nu mai era decât cerul.

Zamolxe zvâcni înainte după călugăr. Mâinile i se opriră pe suprafața lucrurilor, pe oglindă. Din cele două lumi nu se putea pipăi decât una. Într-o secundă cealaltă dispăru.

Oglinda chipurilor noastre. La un moment dat chipul din oglindă, vorbi: -Ai văzut filmul?

Zamolxe auzise întrebarea, dar privea mai departe în oglindă de parcă n-ar fi auzit. Privea în oglindă din ce în ce mai departe, fascinat.

-Ai văzut filmul, mai întrebă o dată cel din oglindă, șuierător, printre dinți.

Zamolxe se apropie și mai mult. Se cutremură de spaimă. O față aspră, arsă de vânt, cu barba în țepi. Își preumblă degetele prin barbă. Mai trecu o clipă. Chipurile tresăriră.

-Poftim! Mi-am cumpărat două pistoale, o pușcă și o pălărie. Am plecat.

-Ce ? Cum? Unde?

-Să-i salvez. Trebuie să sosesc înaintea bandiților din seria a doua.

85

*

Veritabil erou de western, dispăru în pulberea drumului. Izbucnise războiul pieilor albe. Jaful, violurile se întinseseră peste tot, încât nimic nu le mai putea opri. Parcă oceanele s-ar fi revărsat, rupând țărnișurile. Toată lumea voia să trăiască după pofta inimii. Nu mai existau soții, mame, fiice, ci numai femeia. Tăvălite acolo unde erau descoperite sau prinse. Fiecare voia să fie primul la pradă. Și ca să fii primul trebuia să treci primul. Glonte din glonte. Fata aceea are șaisprezece ani. Dintr-o zădărnici, bărbatul cowboi, bărbos și cam burtos, îi rupse hainele. Trup platinat de lumină roză. Piele de floare de nu mă uita.

-Ha!, ieși un muget de plăcere din burdihanul namilei.

Fata nu schiță nici un gest de împotrivire. Era imposibil. Copleșită de umbră, dispăru sub ea.

De la geamul etajului douăzeci un bărbat fu proiectat ca o ghiulea spre abis. Strigăte. O femeie mai în vârstă și câteva fete. Încă o ghiulea, un tânăr. Fratele? Un pluton de brațe ca o umbră și femeile nu se mai văzură. Nu se mai văzu nimic.

Pintenii lăcrimară. Prietenul, calul cel de toate zilele, ca vântul și ca gândul, simți pintenii pentru prima dată. Dureros. Nu pricepea nimic. Șuera aerul brăzdat de cal și călăreț. Ca o nălucă. Se clatină zarea? Se prăbușește. Descălecă.

-Murgule, de mai poți, după mine!

Deodată, ropot de copite.

Se ascunse în tufișurile de lîngă un copac singuratic. Un bărbat era târât în lasou. Nu mai era...Un cadavru.

Trecură. Nu apucă să-și revină și trecu un grup de trei călăreți și o căruță încărcată cu femei. Una căzu. Cel din urmă struni calul, care, speriat, se ridică în două picioare, scoase pistolul și trase direct în pieptul fetei prăbușite. Aceasta nici nu apucă să-și strige groaza.

Se auziră alte două împușcături. Cei doi călăreți din fața căruței se prăbușiră. Și al treilea. Femeile tăbărâră pe cel ce mîna căruța.

Opriră. Una din ele îi luă pistolul și trase spre copacul singuratic, de unde porniseră cele trei gloanțe care nu și-au greșit ținta. Mai trase două gloanțe. Unul după altul. Nu nimeri. Era departe, pentru pistol.

86

Zamolxe avea pușca atârnată pe umăr, cu țeava în jos. Se apropia de ele. Pistolul era tot îndreptat spre el. Zamolxe se opri.

-Faci o greșală, femeie.

Porni liniștit spre ele.

-Dacă aveți nevoie de un prieten, veniți cu mine. Cine vrea. Dacă veniți vă sunt prieten, dar și comandant.

Întoarseră căruța și intrară în oraș. Murgul își revenise. Necheză ușor și se luă după stăpân. Nu era supărat pe pinteni.

-Încotro, șefule?

-În târg. Dă-i drumul!

Ordinul le buimăci din nou.

-Hei, tu, domniță, arma aceea din căruță, a tâlharului, e încărcată.

Când mi se termină gloanțele în a mea, mi-o dai pe aceea și o încarci pe a mea. Cine știe trage cu pistolul? Ia-l! Treci în spatele căruței. Fii atentă la cei ce vor apare după colțuri. Voi două, cu exploziv, ajutați pistolul. Dă bice cailor!

Drumul, liber. Nici țipenie de om. De după o perdea o mână. Bum!

Căzu un pistol de pe pervaz. Zamolxe, în picioare, în căruță. Trase două focuri, unul după altul, la două geamuri, îndreptă rapid arma spre mijlocul uliței. Gloanțele piuiră ricoșând. Nu-și atinseră toate ținta. Caii fremătau. Nu-i mai putu stăpâni. Zamolxe se aplecă peste femeie și o ajută până când îi opri la pas. Opri.

-Jos!...Ssss! Dă-mi o petardă. O aruncă în antreu. Un deavol ieși ca apucat, sări pe cal și Radu mă cheamă.

Începură să apară câțiva localnici, istoviți, încă albi de spaimă. Unii aveau cămășile însângerate.

-Bine ai venit. Ne-au coplesit și doborât. Taifun. De altfel nu am fost pregătiți. Atâția am mai rămas în viață. Ai voștri, fetelor? Pe lumea cealaltă.

Bocet.

-Nici un suspin!, tună Zamolxe. Peste o oră, adunarea. Cai de rezervă. Alimente, muniții și în fiecare căruță, grâu, porumb și semințe de legume, câțiva câini și câteva cățele. Executarea. Zamolxe își găsi în viață pe cei trei copii și pe Negrul, credinciosul său prieten.

Mânără o zi și o noapte. Mai culeseră câțiva tineri de pe drum. La radio se anunța știrea. Puteau scăpa, erau destul de departe. Bombele nucleare și rachetele. Se topeau orașe și ardea văzdzahul.

87

La marginea junglei abandonară căruțele, încărcând caii și oamenii cu de toate. Înaintară. Un sat pustiu. Găsiră câteva capre. Vigilenți, de jur împrejur, cu mâinile pe trăgaci. Aveau ordin să nu tragă decât în situații extreme, iar atunci, de nu vor avea încotro, numai mortal. Nu se mai putea înainta. Câteva femei și un bărbat se prăbușiră. Li se ordonă să arunce sacii. Armamentul, nu. Spre seară arătau ca niște stafii. Se bălângăneau. Numai cei cu paza mai erau buni de ceva. Făcură popas. Foc pentru noapte. Nu se întâmplă nimic deosebit.

Spre vest. Mereu spre vest. După o săptămână de mers, odihnă pentru refacere, o zi și o noapte.

O săgeată se împlântă în pământ, sub bărbia unui bătrân.

-Alarmă!

Toți se desfășurară în cerc, după bagaje, ca după un zid de apărare. În mijloc, focul și niște parapeți de protecție pentru cei câțiva copii. Nici lianele, nici frunzele nu se mișcau. Copleșeau cu imensitatea lor verde.

Tamtamurile. Bătrânul, fără să-l fi simțit nimeni, se dezbracă în pielea goală și în pas domol ieși în întâmpinarea războinicilor.

Alesese singura parolă ce putea fi înțeleasă de primii oameni ai pădurii întâlniți în cale. Cincizeci de oameni ai pădurii, de o parte, și de alta, zece femei și șaiszeci de bărbați. Câteva sunete, cuvinte înțelese doar de sălbatici și bătrânul se prăbuși. Ultimul bătrân.

O ploaie de săgeți și câteva sulite sfâșiară aerul.

-Maximă economie, foc nimicitor.

Pădurea se rostogoli.

-La atac! Un salt de vreo treizeci de metri și totul se sfârși. Dacă scăpară unul sau doi.

Un singur prizonier.

Ridică tabăra. La drum. Ajunseră la așezarea indienilor. După multă pantomimă prizonierul înțelese că dacă nu-i cheamă pe cei ce se ascund, vor fi uciși.

Într-un anume fel, gutural și scurt, cu palmele pâlnie la gură, prizonierul își chemă semenii. Numai femei, copii și câțiva bătrâni. Prizonierul le explică ce se întâmplase, iar Zamolxe le arată trupul bătrânului, cu cele câteva săgeți intrate în piept și stomac. Alese zece fete indiene. Fură legate una de alta și în fruntea lor un bătrân din trib. Așa, legate, le luară cu ei. Pe ceilalți, câți mai rămăseseră, îi lăsară în vatra lor.

88

*

Nimeni nu a întrebat niciodată unde merg și de ce.

Câteva târgi. Muri o femeie și un copil.

Vânatul trebuia doborât dintr-un singur cartuș, deși mai aveau vreo zece mii de cartușe și șaiszeci de grenade.

După încă o săptămână de mers, trei zile de odihnă și de tratament.

Mulți aveau fața congestionată, ciuruită de țânțari.

Albia unui râu. Pe firul apei în sus. Zile, zile, zile...

Departe se vede parcă un deal.

-Acolo va fi casa noastră.

Săptămâni, săptămâni, săptămâni. Sălbaticii întâlniți în drum aveau chipurile din ce în ce mai fioroase.

Albia râului, cu apă multă. Rămase la stânga. Se luă după un râuleț. Câmp deschis de vreo doi kilometri, cu iarbă și animale sălbatice. Dealul. Pe o parte acoperit cu iarbă mică gălbui-verzuie, iar pe alta, abrupt, mal pentru albia râului cu apă multă. Reîntâlniră marele râu. În vârf câteva tufișuri pitice, stânci și un loc umed deabinelea.

Zona era locuită de sălbatici bine organizați, hotărâți. Hotărârea o simțeau toți. Sălbaticii nu se aventurau, nu riscau, aveau răbdare. Din caravană pieriseră cinci bărbați și trei indiene. Un fel de săgeată scurtă și ușoară, otrăvită.

Se opriră, jos, în câmp deschis. Șeful deveni temător și ordonă să se umple toate vasele cu apă și să nu se bea din firul apei. Unii, neascultători și două capre se zbătură în cumplite dureri de stomac. Cu greu au putut fi salvați. Se săpă o groapă, o fântână, la marginea râulețului, spre a se filtra apa prin nisip.

Climă blândă. Țânțari și muște periculoase, puține. Aveau zona lor, a insectelor, la marginea pădurii, la mlaștină. Toată lumea prinse iar puteri.

-Ordin. Zâmbiți!

Drumul greu și plin de pericole îi uniră și le aspiră chipurile.

Bătrânul indian începu să se apropie de albi, înțelegând că nu mai are o altă ieșire. Sălbaticii acestui ținut l-ar fi omorât. Și indiencele.

Bătrânul indian dorea să devină bucătar. Nu i se dădu voie. Vindecă rănilor cu iarbă și frunze. Câteva indience se îmbolnăviră grav. Pentru

89
prima dată fură dezlegate și culcate pe cel mai bun așternut. Celelalte, tot legate, au fost lăsate să stea lângă cele bolnave, să le îngrijească.

Bătrânul le descântă. Un ritual întreg. Degeaba. Bătrânul schimbă ritualul de vindecare, în cel de moarte, convins fiind că nu mai scapă.

Toată tabăra votă sacrificarea câtorva tuburi de penicilină pentru salvarea indiencelor. Moartea se dădu bătută. Legate, braț de braț, mai erau cinci. Mai dezlegară pe una. Celelalte patru, cu ochi blânzi și credincioși. Când au fost eliberate și ele, se trântiră pe jos, gudurându-se ca niște câini fericiți. Imitau oare pe cele două cățele? Oricum, se completă într-un fel numărul membrilor caravanei.

Zi și noapte spionați de ochii pădurii.

O grupă înarmată cu câteva petarde și o carabină se apropie de deal. Urcară pe pantă o sută de metri. Cei de jos îi urmăreau. Se opriră și rămaseră acolo câteva ore, trăgând cu coada ochiului spre stânci.

Coborâră. Atât aveau ordin să facă.

-Nimeni. Pustiu. Am început să ne temem și de umbra noastră.

-Mâine urcați până la stânca aceea. Luați și pistoalele.

Douăzeci de bărbați încărcăți cu lemne de foc și două femei, urcară

a doua zi, până în vârf.

Noapte imensă, întuneric dens. Pe dealul speranțelor focul nu se stinse. De acolo de sus, la miezul noții, se auziră rafale și explozia unei grenade. Mai târziu s-a aflat că grupul primilor exploratori ai dealului au fost atacați de câțiva sălbatici, în timp ce un alt grup de sălbatici, imens, se apropia amenințător. Nu mai era altă ieșire.

Grenada.

La bază, jos, două santinele au fost ucise în post. Focul se stinse, aprovizionarea cu lemne fiind foarte riscantă. Apropierea de pădure, de junglă, se plătea cu vieți omenești.

Nu, albi nu voiau să ucidă pe omul pădurii. Sălbaticii, fie că au înțeles, fie că nu, urmăreau nimicirea pieilor albe, căzute din cer, sau aduse de cine știe ce forțe ascunse. N-au mai văzut albi.

Animalele junglei, sau fiorii ierbii? Cine se apropie? Să se tragă orbește? Alte cartușe nu se vor putea procura niciodată.

Începu bătălia cea mare.

-Economie maximă. Calmitate.

Cerul-se îndepărta tot mai mult de pământ, cu secretele descoperite până acum de oameni-își deschidea genele.

90

-Femeile, după întărituri, după bagaje, gata de luptă. Voi, zei masculi, spre dealul speranței, rapid.

Învățați cu fuga. Fugiseră din drumul apocalipsei. Acum fugeau în sus. După un kilometru se prăbușiră istoviți. Trei bărbați ce coborau vârtej pe coasta dealului, se înșurubară la pământ și deschiseră focul. Deci cei de sus înțeleseseră intențiile șefului și puteau fi de ajutor.

Copiii pădurii, desfășurați într-un imens semicerc, ieșiseră la marginea junglei. Un grup de șoc de sălbatici încerca să taie legătura dintre cei ce urcau dealul, conduși de șef și cei ce de ieri ajunseră pe dealul speranței. Cei trei bărbați, fără să mai tragă, porniră iar în vârtej. Vârtej. Ajunseră la grupul șefului.

-Nu mai avem cartușe. Pe dealul speranței fiecare mai are două-trei cartușe.

-Grupul numărul unu, mai luați trei oameni. Apărați convoiul, ajutându-l să ne urmeze.

Jungla începu să se apropie de câmpul deschis, ca un ștreang.

Nici un tam-tam, nici un strigăt.

Oamenii albi transportară până și ultima cârpă, la baza dealului și sfârșiți de oboseală se întinseră pe coasta dealului.

Neașteptate strigăte de război, înfricoșătoare, izbucniră de unde nu se aștepta nimeni. Din prăpastie, din apă, de unde? Înaintau pe deal spre zona stâncoasă.

În vârful dealului, la mijlocul lui și la bază, luptătorii din convoi.

Pe câmpul neted, deschis, de jos, un imens semicerc de sălbatici, între grupa din deal și cea de la mijloc o curajoasă intervenție a copiilor pădurii, iar dinspre prăpastie, din senin, nimeni nu înțelese cum, înaintau rapid către stânci.

-Zid de protecție din tot avutul coloanei. Patrat. Înăuntru femeile, copiii și zece bărbați. Nu renunțați la protecția patratului în nici o împrejurare. Înaintați spre vârful dealului înconjurați permanent de zidul de protecție. Grupa doi apărați culoarul de legătură cu cei de sus. Cartușe la discreție pentru toată lumea. Grupa doi în poziție de luptă la cincizeci de metri în față, salt înainte! Bolidule, preiei comanda taberei.

Șeful, protejat până acum de pericole prin voința tuturor, porni însoțit de o mână de oameni, în pas alergător, spre stânci.

-Foc! Cu asalt!

91

Pe stânci. De după stânci, de peste tot, țâșniră capete firoase. Cartușele loveau în plin pe oamenii în pielea goală. Cei neatinși nu fugeau și nici nu aveau de gând. Panterle junglei? Lupta corp la corp a fost inevitabilă. Măciuci de piatră. O stâncă fu prăvălită. Panică generală. Se apropia de fragila fortificație a taberei, de copii, femei și cei zece luptători. Mare noroc. Nu-și atinse ținta, trecu pe lângă. De jos, din câmpul deschis, din liniștea amenințătoare ce se apropia, urlete. Urlete. Tararara. Tararara. Atacau orbește și cădeau ca iarba sub coasă.

Culoarul de legătură cu vârful a fost spart, cucerit de oamenii în pielea goală, printr-un atac surpriză, pe toată întinderea coastei. Oamenii în pielea goală, aici în zona culoarului, puțini la număr, coborau în viteză spre redută, spre tabără. Un fel de săgeți și zbor de pietre. Femeile și bărbații de după baloturi, din patratul de protecție, trăgeau foc cu foc, rar și sigur. De sus din vârful dealului speranței, nu se putea primi nici un ajutor, orice cartuș putând atinge și tabăra. De la stânci porni iar un mare pericol, un bolovan. Se rostogolea spre bază. Sări peste colțul patratului de protecție și se lovi de un cal, rupându-i burta.

Un sălbatic pitit într-o crăpătură de stâncă, vâjâi o măciucă de piatră direct în ceafa flăcăului cu ochii albaștri. A doua lovitură porni spre moalele capului lui Zamolxe. Cele două cartușe ajunseseră mai repede, sălbaticul se prăbuși zvârcolindu-se și urlând înfiorător.

-Ajutor pentru răniții noștri. Pe sălbaticii răniți, legați-i.

Abia peste trei zile ajunseră toți pe vârful dealului. Șeful ordonă primul sacrificiu, un cal, pentru refacere.

Sarea se termină. Ultima. Pâinea, de asemenea. Vânat și pește.

Neobișnuiți, începură să sufere.

Legăți cu lanțuri de bolovani, prizonierii se zbăteau la orice apropiere. Se speriau până și de câni, când li se dădea apă. Una din femeile bărbaților îmbrăcați, de pe deal, a fost răpită. Prizonierii oamenilor dezbrăcați, când se vindeau, erau eliberați. Alergau cea niște năluci și dispăreau în junglă. Au dispărut și primele holde de grâu ale oamenilor îmbrăcați, sub loviturile unei ploi năpraznice. Fire rare de grâu au supraviețuit. Au mutat holda în alt loc.

Unul dintre ultimii prizonieri a primit lecții pentru folosirea cuțitului. Ceilalți, asistând, au devenit mai blânzi. Aceștia au putut

92 urmări cu privirea, fuga celorlalți, spre libertate. Plecă și ultimul, cu cuțit cu tot.

Femeile au început să simtă cântecul sarcinii. Și albele și fetele de indieni.

Oamenii în pielea goală s-au apropiat. Mirajul cuțitului. Au mai primit câte unul, rudimentar, improvizat, în schimb săpând, nu în tabără, ci jos, la baza dealului, pentru cultivarea celor câteva semințe.

Oamenii îmbrăcați au învățat cuvintele pădurii. Și pădurea învătă, dar mai puține, de la oamenii îmbrăcați. Așa spune legenda.

Ci că s-a născut în pădure un fiu de zei. La nașterea lui mama îi muri. Mama răpită de oamenii în pielea goală. Fiul pădurii și al mamei trimisă de zei.

Nori grei. Cerul brăzdează cu fantome și cu noapte peste pădure.

Ion din România

Nota autorului

1. *Principatul Transilvania, cunoscut și sub numele de Ardeal, a fost integrat în Ungaria, în timpul imperiului austro-ungar, între anii 1867-1918.*

2. *În urma înfrîngerilor succesive suferite ruși în fața turcilor, armata țaristă ajunge într-o situație disperată. Țarul Rusiei solicită României ajutorul militar de urgență. Regele României devine comandantul suprem al armatei ruso-române. Armata română ataca armata imperiului otoman și obține victorii, cu mari jertfe de sânge, pe toate fronturile ei de atac. Românii reușesc să cucerească reduta Plevna, unde se afla Osman Pașa, care capitulează și se predă colonelului român Mihail Cerkez.*

3. *Ucraina era republică sovietică în cadrul URSS, învecinându-se la Răsărit cu Rusia și la Apus, cu România. Moscova a hotărât să nu formeze o singură republică sovietică din întreg teritoriul anexat din trupul României, cu milioane de români, ci doar o mică republică sovietică moldovenească-Republica Moldova de azi-, în zona de centru a Basarabiei, ca pod de presiune și diversiune împotriva*

României, cu planul de a anexa întreaga Românie, iar Insula

93

Șerpilor, sudul și nordul Basarabiei, Ținutul Herța și nordul Bucovinei le include în Ucraina. Tot din Ucraina face parte și nordul Maramureșului.

Nota autorului, de mai sus, este de acum, din anul 2009, iar

Editorul e rugat să păstreze acest exemplar într-un mod sigur și discret, de pe prima pagină, se adresa editorului din străinătate, unde, autorul, spera să ajungă, în 1971, această carte.